

BRENNER - Na 2. strani
Južna Tirolska noče nadzora

Napoved avstrijskih oblasti

AVSTRIJA - Na 4. strani
Zelo negotov izid predsedniških volitev

Začetek volilne kampanje

GORICA - Na 13. strani
Goriški župan »pokopal« rajone

Kljub peticiji s tisoč podpisi

GORICA
Mestni redarji lani naložili 10.000 glob

SIRIJA - Kljub zadržkom opozicije spodbuden dogovor predstavnikov 17 držav in ZN

Prekinitev sovražnosti

POSOČJE - Ovrednotenje dediščine
Pot miru v Unescovem poskusnem seznamu

MÜNCHEN - Skupina visokih predstavnikov 17 držav je v Münchnu dosegla dogovor o ambicioznem načrtu za končanje sovražnosti v Siriji v tednu dni in okrepitevi dostopa do humanitarne pomoči. Odzivi na dogovor so optimistični, a previdni, krepijo pa se pozivi Zahoda, naj sirska vlada in Rusija prenehata z napadi na opozicijske upornike.

Končanje sovražnosti naj bi veljalo za vse vpletene strani, ne pa tudi za skrajneže terorističnih skupin Islamska država in Fronta al Nusra. Namen prekinitve sovražnosti pa je obnova mirovnega procesa in ustavitve eksodus sirskega civilistov. Članice mednarodne podpornice skupine za Sirijo so se na intenzivnih večernih pogovorih tudi dogovorile za takojšnje povečanje dostave humanitarne pomoči. Pomoč bodo začeli dostavljati ta teden, najprej v oblegane vasi, kjer je najbolj potrebna, nato pa vsem ljudem po Siriji.

Na 2. strani

GIULIO REGENI Fiumicello: množica na pogrebu

VIDEM - Več kot tri tisoč ljudi se je v Fiumicello poslovalo od Giulia Regenija, ki je bil ubit v Egiptu. Na željo družine na pogrebu v domači telovadnici ni bilo zastav, so pa na vseh javnih palačah v FJK v znak žalovanja visele zastave na pol droga. Italijanski preiskovalci so vedno bolj prepričani, da gre za politični umor, ki je vezan na Regenijevo dejavnost v Egiptu in z njegovimi odnosi z gibanji, ki so kritična do režima.

Na 3. strani

GORICA - »Mestni redarji so med lanskim letom opravili izredno dobro delo; naložili so 9825 glob, kar je precej več kot leta 2014, ko je bilo izdanih 6671 kazni.« Goriški župan Ettore Romoli je včeraj skupaj s poveljnikom mestnih redarjev Marcom Muzzatijem podal obračun lanskega leta in napovedal, da bodo v kratkem namestili štiri nove videokamere ob glavne mestne vpadnice. Opremljene bodo z računalniškim programom, ki prepoznava avtomobilske registrske tablice.

Na 12. strani

TRST - Izobraževalni projekt Promemoria
Tržaški dijaki na poti v Auschwitz

Breg in »paštni« na Unescov seznam?

Na 6. strani

Na Proseku obsežna iskalna akcija

Na 6. strani

Poklon umetniku Igorju Pahorju

Na 11. strani

Občina Gorica zahteva lastništvo nad muzeji

Na 12. strani

Z dežele »bojna« napoved premoğu

Na 12. strani

KUBA - Papež Frančišek in patriarh ruske pravoslavne cerkve Kiril
Zgodovinsko srečanje

Prvo soočenje poglavarjev katoliške in ruske pravoslavne cerkve po razkolu daljnega leta 1054

HAVANA - Papež Frančišek in patriarh ruske pravoslavne cerkve Kiril sta se sinoči sestala na letališču v Havani. Gre za prvo srečanje vrhovnih poglavarjev katoliške in ruske pravoslavne cerkve po razkolu krščanskega sveta na rimskokatoliški in pravoslavni del leta 1054. Papež in patriarh sta si izmenjala prisrčen pozdrav, se objela in poljubila. Nato sta začela pogovore za zaprtimi vrati.

Najvišja predstavnika obeh Cerkva sta se predvidoma pogovarjala predvsem o preganjanju kristjanov na Bližnjem vzhodu. Papež Frančišek in patriarh Kiril sta srečanje sklenila s sprejetjem skupne izjave. Papež je zблиževanje s pravoslavno cerkvijo označil za del širše politike gradnje mostov.

GOSPODARSTVO - Dobra novica
Tržaški ustanovi Ezit so razpolovili dolg

SIRIJA - Dosegli so ga predstavniki 17 držav v Münchnu

Previdni odzivi na dogovor o končanju sovražnosti

Takoj humanitarna pomoč, v tednu dni prekinitve sovražnosti (razen proti teroristom)

Sergej Lavrov, John Kerry in pogajalec ZN Staffan de Mistura

ANSA

MÜNCHEN - Skupina visokih predstavnikov 17 držav je v Münchnu dosegla dogovor o ambicioznem načrtu za končanje sovražnosti v Siriji v tednu dni in okrepitvi dostopa do humanitarne pomoči. Odzivi na dogovor so optimistični, a previdni, krepijo pa se pozivi Zahoda, naj sirska vlada in Rusija prenehata z napadi na opozicijske upornike.

Končanje sovražnosti naj bi veljalo za vse vpletene strani, ne pa tudi za skrajne teroristične skupine Islamska država in Fronta al Nusra. Namen prekinitve sovražnosti pa je obnova mirovnega procesa in ustavitve eksodus sirskega civilistov. Članice mednarodne podpornice skupine za Sirijo so se na intenzivnih večurnih pogovorih tudi dogovorile za takojšnje povečanje dostave humanitarne pomoči, je sporočil ameriški državni sekretar Kerry. Dodal je, da bodo začeli pomoč dostavljati ta teden, najprej v oblegane vasi, kjer je najbolj potrebna, nato pa vsem ljudem po Siriji.

Ruski zunanji minister Sergej Lavrov pa je izpostavil, da je zdaj na sirske vladi in opoziciji, da sprejmeta ustrezne ukrepe, medtem ko lahko oni vplivajo nanje. Pojasnil je, da bosta ZDA in Rusija vodili podrobnosti končanja sovražnosti, ki ga je označil kot »prvi korak do bolj trajne prekinitve ognja«.

Zahod sicer zahteva tudi takojšnje končanje ruskih letalskih napadov, ki že deset dni spremljajo obsežno ofenzivo sirske vladne sil proti upornikom v Alepu. Zahod namreč podpira zmerno opozicijo, predvsem Sirsko svobodno vojsko, ki je bila prva žrtev ruskih bomb.

Sirska opozicija je previdno podprla končanje sovražnosti v Siriji. Glavna opozicijska skupina, Visoki pogajalski odbor, je

sporočil, da "načeloma" pozdravljajo to delno premirje, ki naj bi vstopilo v veljavo v tednu dni. »Kar potrebujemo pa so dejanja, ne samo besede,« je dejal tiskovni predstavnik odbora Salim al Muslat.

Dogovor je po besedah turškega zunanjega ministra Mevluta Cavusogluja »pomemben korak na poti do rešitve sirske krize«. Zatrnil je, da je treba sedaj zagrabiti priložnost, ustaviti zračne napade in omogočiti humanitarne dostop do trpečih. Cavusoglu še meni, da je dogovor vesil prinesel priložnost za ponovni zagon mirovnih pogajanj med sirske vlado in opozicijo, ki so jih pred dobrim tednom dni prekinili zaradi nasprotnih stališč pogajalskih strani. Nadaljevala naj bi se predvidoma 25. februarja.

Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je dejal, da dogovor ne zajema "teroristov" in bodo zato ruske zračne sile nadaljevale z napadi v podporo sirske vladne sil. Sirski predsednik Bašar al Asad je v četrtek dejal, da njegova vlada verjame v pogajanja in politične rešitve. A po njegovem mnenju to, da se pogajajo, še ne pomeni, da bodo prenehali z bojem proti terorizmu.

Dogovor pa je po mnenju obramboslovca Klemna Grošlja še zadnja priložnost poiskati mirno rešitev, sicer grozi vsesplošna vojna na Bližnjem vzhodu. Ta bi namreč sledila vojaški intervenciji Savdske Arabije v Siriji. Če bi koalicija sunitov arabskih držav aprila res vkorakala v Sirijo z do 200.000 vojakov, kot se ugiba, potem poti nazaj ne bi bilo več, svari Grošelj. Sledil bi namreč vdor Irana v Irak in naprej proti Siriji, Turčija bi posredovala, da prepreči nastanek kurdske države, kaos in boji bi se razširili, lahko tudi na sever Afrike in proti Srednji Aziji. (sta)

SIRIJA - Gneča v devetih taboriščih

Na sirsko-turški meji že 100.000 beguncev

Sirska deklica v enem od devetih begunskih taborišč pred turško mejo ANSA

ALEP/ANKARA - Ob meji s Turčijo je v begunskih taborih na sirske strani že okoli 100.000 sirskega beguncem, je včeraj povedal namestnik turškega premierja Yalcin Akdogan. Obenem je dejal, da je med njimi tudi 35.000 beguncev, ki so pobegnili pred vladno ofenzivo v severnem Alepu.

Turčija je sicer v zadnjem času pod nenehnim pritiskom mednarodne skupnosti, naj ljudem, ki bežijo pred nasiljem, odpre svoje meje, česar pa doslej ni hotela narediti. Po navedbah Akdogana so begunci nameščeni v devetih taboriščih na sirske strani meje. »Na drugi strani meje je devet taborišč, v katerih je 100.000 ljudi, tudi 35.000 novih priseljkov,« je Akdogan povedal novinarjem. Pojasnil je še, da postavljajo deseto taborišče ter da za begunce skrbijo različne humanitarne organizacije.

Sicer pa je od minulega tedna Alep in okolice zaradi ofenzive vladnih sil ob pomoči ruskih vojaških letal po

ocenah Mednarodnega odbora Rdečega križa (ICRC) zapustilo okoli 50.000 ljudi. Akdogan je med drugim še dejal, da v primerjavi z začetkom ofenzive, na mejah sedaj ni več tolikšnih množic beguncev. »Za zdaj ni nobenega zbiranja beguncev na meji, nobenih večjih množic, ki bi želele prečkati mejo,« je pojasnil.

Združeni narodi in Evropska unija so sicer pozvali Turčijo, naj v državo spusti begunce, ki bežijo pred nasiljem. A Turčija, ki že gosti 2,7 milijona sirskega beguncev, je doslej pozive zavračala, vseeno pa jim zagotavlja humanitarno pomoč. Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je zaradi mednarodnega pritiska besen in je celo zagrozil, da bo poslal begunce v države EU. »Nihče ne bi smel učiti Turčije človečnosti,« je dejal Akdogan, sicer tesen zaveznik predsednika Erdogana, ter dodal, da so Turčijo v soočanju s to človeško krizo povsem zapustili.

Guido Bertolaso kandidat desne sredine v Rimu

RIM - Nekdanji prvi mož italijanske civilne zaštite Guido Bertolaso bo kandidat desne sredine za rimskega župana. Tako so se včeraj popoldne po navzkrižnih vetih v prejšnjih dneh glede drugih kandidatur dogovorili voditelji FI Silvio Berlusconi, SL Matteo Salvini in Fratelli d'Italia Giorgia Meloni. Bertolaso je »iz čista odgovornosti« kandidaturu sprejel.

DS je skupaj s centrističnimi zavezniki včeraj predstavila 6 kandidatov, ki se bodo pomerili na primarnih volitvah. Favorita sta Roberto Giachetti, ki ga podpira Renzi, in »Veltronijev človek« Roberto Morassut, ki ga podpira manjšina v stranki.

Poleg Gibanja 5 zvezd, ki še ni izbralo kandidata, in neodvisnega podjetnika Alfa Marchinija naj bi za župana kandidiral tudi Stefanio Fassina, ki je po izstopu iz DS skupaj s SEL oblikoval zvezo levice SI in vabi k sodelovanju tudi bivšega župana Ignazia Marina, ki pa še okleva in razmišlja o morebitni samostojni kandidaturi.

Avstrija napoveduje nadzor na Brennerju

DUNAJ - Avstrijska policija je včeraj sporočila, da se pripravlja na morebitno uvedbo nadzora na meji z Italijo, če bi se migrantski tokovi presmerili čez Slovenijo proti Italiji. Končna odločitev o uvedbi nadzora še ni padla, a vodstvo policije v zvezi deželi Tirolska poudarja, da bi lahko celovit sistem mejnega nadzora uvedli v osmih do desetih tednih. Mejne kontrole bi najbolj prizadele gorski prelaz Brenner, mejni prehod na eni glavnih transportnih poti z juga na sever Evrope. Trenutno lahko večina vozil mejni prehod prečka brez kontrole. Čez prelaz sicer poteka tudi železniška proga.

Direktor tirolske policije Helmut Tomac je povedal, da se pripravljajo na mejne kontrole na Brennerju, pri Sillianu na vzhodu Tirolske in pri Naudersu. Po njegovih besedah trenutno potekajo posvetovanja s strokovnjaki o uvedbi nadzora na Brennerju, saj da sistem mejnega nadzora, kot so ga recimo vzpostavili v Špijlu na meji s Slovenijo, zaradi okoliških pogojev ni možen. Migrantske tokove naj bi po besedah Tomaca čez Brenner usmerjali urejeno in tako, da bi preprečili zbiranje večjega števila migrantov.

Novica je neprijetno presenetila marsikoga na Južnem Tirolskem, kjer se bojijo, da bi nadzor na Brennerju pogojeval gospodarske odnose in blagovni tranzit med Italijo in Avstrijo.

ITALIJA - Renzi sprejel predsednika parlamenta EU Schulza

Manj pravil, več rasti

Voditelja evropskih socialistov soglašala, da je v Evropi potreben politični in gospodarski zasuk

RIM - Po polemičnih izjavah prejšnjih dni na račun Bruslja in Berlina je premier Matteo Renzi ubral pot postopnega oblikovanja fronte, ki naj bi v Evropski uniji premaknila os gospodarske politike od togega varčevanja na ukrepanje v prid gospodarski rasti. Glavni steber tega političnega preobrata naj bi bila evropska socialistična stranka. Renzi je zato včeraj gostil v Rimu enega njenih najvplivnejših predstavnikov, predsednika Evropskega parlamenta Martina Schulza, s katerim sta soglašala, da je treba za ohranitev in ponoven zagon načrta združene Evrope okrepiti prizadevanja za gospodarsko rast in politično stabilnost. »Seveda, spoštovati je treba pravila, vendar pravila ne smejo zavirati rasti,« je bil jasen Schulz, ki je tudi ocenil kot pozitivno, da je Renzi »zazvonil alarmni zvonec« in opozoril Evropo, da je potreben nov zagon, ker je "status quo" nevzdržen.

Martin Schulz in Matteo Renzi včeraj v palači Chigi

ANSA

Renzi je k temu dodal, da je Italija trdno prepričana v projekt združene Evrope, ki pa mora ubrati drugačno politično in gospodarsko usme-

ritev. »Manj se mora ukvarjati s pravili o poslovanju bank in več z zagotavljanjem dela in s problemi družin,« je dejal.

GOSPODARSTVO - Borze včeraj spet gor

V Italiji nižja rast, v Evropi še stabilna

RIM - Gospodarska rast Italije se je v zadnjem četrtletju lanskega leta upočasnila, je včeraj sporočil statistični zavod Istat. V primerjavi s tretjim trimesečjem se je zmanjšala z 0,2 na 0,1 odstotka, v celem letu 2015 pa naj bi rast BDP dosegla največ 0,6 ali 0,7 odstotka, kar je občutno manj od 0,9 odstotka v vladnih napovedih. Čeprav gre le za decimalki, utegne ta upočasnitev imeti težke posledice za državni proračun in javni dolg.

Območje evra je v zadnjem lanskem četrtletju doseglo gospodarsko rast v višini 0,3 odstotka, kar je enako kot v četrtletju pred tem in v skladu s pričakovanji analitikov. V celem letu 2015 pa se je obseg bruto domačega proizvoda (BDP) 19 držav z evrom povečal za 1,5 odstotka, je izračunal evropski statistični urad Eurostat. Analitik pri IHS Global Insight Howard Archer je dejal, da je bila 1,5-odstotna rast

najvišja po letu 2011, medtem ko je podatek za zadnje četrtletje "skromen" in ni obetaven. Evropska centralna banka, ki je sprožila ogromen stimulacijski program, bi morda morala po mnenju analitikov storiti še več, da bi evropsko gospodarstvo spravili nazaj na pravo pot.

Evropske borze so včeraj burni teden zaključile z močnimi nihanji in rastjo. Spodbudile so jih višje cene nafte ter dobri gospodarski podatki iz Nemčije in ZDA. Tečaj evra glede na dolar se je znižal. Indeks Eurostoxx 50 se je zvišal za 2,83 odstotka, londonski FTSE 100 za 3,08, pariški CAC 40 za 2,52, frankfurtski DAX pa za 2,45 odstotka. Spet je močno nihal indeks v Milanu, ki je včeraj pridobil 4,70 odstotka, približno odstotek manj, kot je izgubil v četrtletju. Spet so bile »na toboغان« banke, ki so večina pridobile med 8 in 11 odstotkov (Unicredit celo 14), banka MPS pa je izgubila 5,2 odstotka.

FIUMICELLO - Slovo od Giulia Regenija

Tri tisoč ljudi na pogrebu »Hočemo resnico o umoru«

Prišli so tudi njegovi nekdanji sošolci iz tujine - Politiki so bili v ozadju

FIUMICELLO - Več kot tri tisoč ljudi se je včeraj popoldne v Fiumicellu (Videm) v deževnem vremenu poslovilo od Giulia Regenija, ki so ga neznanci ubili v Egiptu. Družina se je odpovedala državnemu pogrebu, ne pa javnemu slovesu od 28-letnega raziskovalca. Na pogrebu ni bilo zastav, na željo družine v telovadnico, kjer je bila žalna svečanost, niso vstopili fotografi in niti televizijski snemalci, tudi politiki in predstavniki oblasti ter lokalnih uprav so bili nekoliko odmaknjeni. Vsi so prišli v zasebni obliki.

Občinska telovadnica je bila prejemna, da bi lahko sprejela vse. Zadnji pozdrav pokojnikove mame je prebral prijatelj. »Hvala Giulio, ker si me naučil toliko lepih stvari. V mojem srcu bodo ostale tvoji svobodna misel ter želja po ljubezni, razumevanju in strpnosti,« je Giulio v slovo zapisala mama, ki je z možem kmalu po sinovem izginotju odšla v Egipt. Mama in oče sta na licu mesta izvedela za tragično sinovo smrt.

»Giulio je bil izredna osebnost, ki je prijateljem in znancem vlivl navdušenje in željo po spoznavanju sveta,« se je raziskovalca spomnil župnik Luigi Fontanot, ki je bil njegov prijatelj. V imenu domače občinske uprave je na pogrebu govoril župan Ennio Scridel (na prošnjo družine brez uradne trobojnice), od Giulia se je poslovil tudi koptski duhovnik Mahoud, ki je v Kairu blagoslovil truplo mladega Italijana.

Iz Cambridgeja je prišel Peter Nolan, ki je v prestižni angleški univerzi ne samo učil, temveč tudi prijateljeval z Giulio. »Ne morem verjeti, da ne bomo več videli njegovega prijaznega nasmeha in da ne bomo nikoli več brali njegovih poglobljenih analiz ter pričevanj,« je dejal Nolan. Od Giulia, ki so ga pokopali na domačem pokopališču, so se v telovadnici (tudi v angleščini) poslovili še nekateri njegovi prijatelji in prijateljice iz rojstnega kraja.

Na predlog deželne uprave so včeraj na številnih javnih palačah in županstvih v Furlaniji-Juljski krajini visele zastave na pol droga. V Fiumicello so na pogreb prišli tudi številni Giuliovi nekdanji sošolci iz Italije in tujine. Tudi oni zahtevajo resnico o umoru.

Pogrebni sprevod za pokojnim Giulio Regenijem

FOTO ANSA

FIUMICELLO - Novice iz Egipta

Kdo je fotografiral Giulia?

Čuden dogodek na seji svobodnega egiptovskega sindikata - Na pogrebu tudi rimski tožilec

FIUMICELLO - Pogreba Giulia Regenija se je udeležil tudi rimski tožilec Sergio Calaiocco, ki vodi italijansko preiskavo o umoru. Preiskavo seveda vodijo tudi v Egiptu. Sodelovanje italijanskih in egiptovskih preiskovalcev doslej ni bilo najboljše, kot dokazuje dejstvo, da Rim noče posredovati Egiptu podatkov iz Giuliovega prenosnega računalnika. Calaiocco se je po pogrebu pogovoril z družino pokojnega raziskovalca ter z nekaterimi njegovimi prijatelji.

Italijanski preiskovalci hočejo po eni strani natančno proučiti zadnje dneve življenja nesrečnega sodržavljanca, po drugi pa razumeti njegove odnose z nekaterimi egiptovskimi sindikalnimi organizacijami ter združenji civilne družbe. Zvedelo se je, da je neznani moški nepovabljen prišel na decembrsko sejo svobodnega egiptovskega sindikata in večkrat fotografiral Regenija, ki je bil nanjo povabljen. V Rimu tudi spričo tega dogodka sumijo, da so 28-letnega raziskovalca nadzorovale egiptovske tajne službe. V Kairu so medtem včeraj zaslišali šoferja kombija, ki je odkril Giuliovo truplo na avtocesti Kairo-Aleksandrija.

Ugledni londonski dnevnik Guardian je prepričan, da za umorom stojijo egiptovske tajne službe, čeprav za to (še) ni konkretnih dokazov. Časopis navaja, da je Regenij nekajkrat javno kritiziral trdo roko egiptovskih oblasti na račun oporečnikov, ki jih režim obtožuje teroriz-

Množica na pogrebu Giulia Regenija

ANSA

ma in sodelovanja z Islamsko državo. »Italija in evropske države si ne smejo več zakrivati oči pred nasiljem egiptovske države, ki skuša utišati vse oporečnike in borbe za človekove pravice,« piše Guardian. Egipt se je prelevil v pravo vojaško diktaturo, Zahod pa to podcenjuje. »Umor Giulia Regenija je sedaj marsikomu odprl oči,« beremo v londonskem časopisu.

ODLOK Zagonetka o združnih bankah

RIM - »Ukrep je bil nedvomno potreben, a ga bomo ocenili, ko ga bomo lahko natančno prebrali.« Tako je predsednik združenja italijanskih združnih bank Federacasse Alessandro Azzi včeraj komentiral nekoliko nenavadna dogajanja okrog vladnega odloka o reformi bančnega združništva, ki ga je ministrski svet odobril na sredini nočni seji, točna vsebina pa še ni znana. Azzi se vsekakor boji, da bo dekret (njegovo vsebino naj bi objavili v prihodnjih dneh) ošibil vlogo združnih bank. V vsakem primeru bo parlament po objavi ukrepa v Uradnem listu imel dva meseca časa za uzakonitev odloka in torej možnost dopolnitev.

Na vsebino vladnega odloka čakajo tudi na Južnem Tirolskem. Predsednik Pokrajine Bozen Arno Kompatscher obžaluje, ker se pristojno ministrstvo glede usode južnotirolskih združnih bank (sistem Raiffeisen) ni predhodno posvetoval s pokrajinsko upravo, čeprav bi moral to po zakonu narediti.

(Ne)utemeljena razrešitev v Luki Koper?

KOPER- V mesecu ali dveh bo znano, ali je nadzorni svet Luke Koper neutemeljeno razrešil Gašparja Gašparja Mišiča z vrha Luke Koper. Sodišče je včeraj, kot poročajo Primorske novice, končalo obravnavo tožbe, ki jo je Mišič vložil proti Luku, v kateri zahteva 200.000 evrov odškodnine ali vnovično vabilo na čelo Luke. Mišič je prepričan, da razlogov za razrešitev ni bilo. Tisti nadzorniki, ki so dosegli njegov odpoklic, pa trdijo, da uprava pod njegovim vodenjem ni delovala, kot bi morala.

Gašpar Gašpar Mišič, ki je sicer na čelo Luke prišel naravnost iz kabineta tedanje predsednice vlade Alenke Bratušek, in sta se ravno zaradi tega tudi politično razšla, ocenjuje, da je bila njegova razrešitev politično motivirana. Tudi zato je na sodišče za pričo povabil nadzornika Luke Rada Antoloviča in ga pozval, naj razkrije, da ga je za njegovo razrešitev na seji nadzornega sveta poklicala Alenka Bratušek. Antolovič je zanikal, da bi ga takrat poklicala Bratuškova, je pa potrdil klic iz njenega kabineta.

KANALSKA DOLINA - Požar ponoči opustošil kočo Nordio Deffar

Zgorela kočica nad Ukvami

Upraviteljica z družino in trije gostje nepoškodovani - Vzrok je bil najbrž pregret dimnik

Kočica Nordio Deffar na arhivskem posnetku

TRBIŽ - Silovit požar je včeraj ponoči povsem uničil gorsko kočico Nordio Deffar na 1400 metrih nadmorske višine v gorah nad Ukvami v Kanalski dolini. Požar je izbruhnil okrog 1. ure ponoči. V njem je takrat bilo sedem ljudi, upraviteljica Angela Virgalito z možem in dvema otrokoma ter trije francoski gostje. K sreči so se takoj zavedali, kaj se dogaja in stekli ven. Nihče med njimi ni bil poškodovan.

Na kraj, ki je zaradi dobrega pol metra debele snežne odeje težko dostopen, so kolikor mogoče hitro prišli številni reševalci z gasilci s Trbiža, prostovoljci ter karabinerji, gozdarji in gorski reševalci iz vseh bližnjih krajev. Kljub prizadevanju pa je ogenj uničil večji del pretežno lesene kočice, ki je last tržaškega planinskega društva Società Alpina delle Giulie - Cai. Po prvih ugotovitvah naj bi požar zanetil pregret dimnik.

SLOVENIJA - Pobuda za dijake in študente

Informativni dan tudi na Univerzi na Primorskem

KOPER - Slovenske srednje šole in fakultete bodo tudi danes v znamenju informativnih dni, na katerih se bodo lahko bodoči dijaki in študentje seznanili s srednješolskimi in študijskimi programi, ki jih zanimajo. Na srednjih šolah je na voljo 22.960 vpisnih mest, na fakultetah pa 18.543. Danes bodo predstavitve študijskih programov potekale ob 10., na Univerzi na Primorskem pa še ob 13. ali 15. uri, na srednjih šolah bodo informativni dnevi potekali praviloma ob 9. uri.

V študentski organizaciji Univerze (ŠOU) v Ljubljani poudarjajo, da je pomembno, da bodoči študentje izberejo študij, ki jih zanima, saj je to najmočnejša motivacija, da ga tudi dokončajo. V ŠOU v Mariboru dijakom predlagajo, da obiščejo predstavitve več programov. Na ŠOU v Ljubljani so za bodoče študente pripravili brošuro, v kateri so opisane vse ljubljanske fakultete, vanjo pa so vključeni tudi vozni redi vlakov in avtobusov. Brošure bodo delili na različnih info točkah.

Tisti, ki bodo obiskali fakultete mariborske univerze, se bodo lahko po pomoč obrnili na člane ŠOU Maribor, ki bodo na voljo pred fakultetami. V času informativnih dni so javni prevozniki zagotovili dodatne zmogljivosti in informacije. Vsi jutranji vlaki, ki bodo peljali proti Ljubljani, in se popoldne vračali iz nje, bodo imeli dodatne vagona. Med Celjem in Ljubljano bo danes poleg rednih vozil tudi dodatni vlak. (sta)

AVSTRIJA - Začetek predsedniške volilne kampanje

Negotovi izid bitke za naslednika Heinza Fischerja

DUNAJ/CELOVEC – Nad šest milijonov avstrijskih volivk in volivcev bo 24. aprila 2016 na neposrednih volitvah volilo naslednika sedanjega predsednika države Heinza Fischerja, ki se po dveh mandatnih dobah oz. dvanajstih letih na čelu države ne sme več potegovati za najvišji položaj v alpski republiki. Boj za predsedniško mesto bo napet kot še nikoli v Drugi avstrijski republiki, prognoza, kdo bo nasledil socialdemokrata Fischerja pa je na začetku volilne kampanje povsem nemogoča.

Vse ankete kažejo namreč na to, da nihče od petih resnih kandidatov (vsega skupaj jih bo najmanj 14!), ne mora računati z absolutno večino glasov oz. izvolitvijo že v prvem krogu. Javnomenjske raziskave napovedujejo, da bodo izidili teh kandidatov med 14 do 26 odstotkov, tako da bo potreben drugi krog. »V trenutku, ko se bolj ali manj šele začena volilni boj, bi vsaka prognoza bila neresna oz. vedeževanje iz kave«, je v nedeljo v dnevniku »Kleine Zeitung« poudaril vodilni raziskovalec javnega mnenja v Avstriji, Wolfgang Bachmayer. Dodal je še, da si niti ne upa napovedati, kdo se bo uvrstil v odločilni drugi krog, saj je v prvem krogu vse mogoče, razlika med drugo- in tretje uvrščenim kandidatom pa bo znašala morda le nekaj desetink odstotka. Drugi krog bo 22. maja 2016.

Pet resnih kandidatov

Vsekakor močnega kandidata imajo socialdemokrati (SPÖ) z dosedanjim ministrom za socialne zadeve v Faymannovi vladi Rudolfom Hundstorferjem, prav tako avstrijski Zeleni z Alexandrom van der Bellenom, ki je dolga leta vodil to stranko. Oba spadata v levi tabor v Avstriji. Za konzervativni oz. desni tabor nastopajo kar trije kandidati - dolgoletni politik ljudske stranke in za čas desničarske Schüsslove vlade celo prvi predsednik avstrijskega parlamenta Andreas Khol (ÖVP), sedanji tretji predsednik avstrijskega parlamenta Norbert Hofer (Strachejevi svobodnjaki - FPÖ), ter nekdanja predsednica avstrijskega vrhovnega sodišča Irmgard Griss. Po preteklo nedeljo objavljenih anketah sicer vodi dokaj presenetljivo Van der Bellen (26 odstotkov) pred Hundstorferjem (23 odstotkov) in Krissovo (20 odstotkov), šele nato sledita v

Že zdaj je jasno, da bo odločitev o novem predsedniku/ci padla šele v drugem krogu 22. maja.

javnosti povsem neznani kandidat svobodnjakov (Hofer) s 17 odstotki ter šele na petem mestu kandidat ljudske stranke Khol (14 odstotkov). Kakšen bo rezultat na koncu, nihče ne ve!

Glavna tema: begunska kriza

Analitiki političnih razmer v Avstriji so si enotni, da bo prvi krog predsedniških volitev docela premešal politični zemljevid Avstrije, prav tako pa so si enotni, da zmagovalec ali zmagovalka prvega kroga še zdavnaj ne bo izvoljen(a) v drugem krogu tudi za predsednika/co. Drugi krog bo namreč potekal povsem v znamenju soočenja političnih taborov v državi, torej med levico na eni ter konservativci oz. desničarji na drugi strani. Pri tem je vsaj po anketah v prednosti konservativno-desničarski tabor. Tudi glavna tema volilnega boja za predsedniški položaj je že znana: begunska kriza! Prav ta bi - po 12-ih letih vladavine socialdemokrata Heinza Fischerja - lahko splavila na vrh države spet konservativca/ko (Khol ali Krissevo) ali celo desničarja (Hoferja).

Hundstorfer z dobrimi možnostmi

Socialdemokratski kandidat Rudolf Hundstorfer (65), ki izhaja iz dunajske delavske družine in je pred vstopom v Faymannovo vlado zasedel najvišje položaje v socialdemokratskem sindikalnem gibanju (bil je celo predsednik Zveze avstrijskih sindikatov), ima nedvoumno dobre možnosti z uvrstitve v drugi krog. Njegov neuspeh pa bi zagotovo močno zamajal tudi Faymannovo vlado oz. morda celo odnesel kanclerja.

V vprašanju beguncev oz. migrantskega vala je Hundstorfer bil vse-skozi na strani Faymanna, ki se je do nedavnega postavil proti uvedbi t.i.

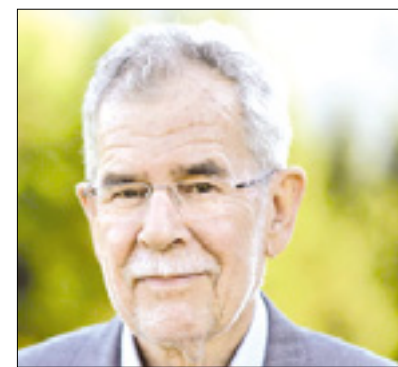
Alpski republiki se obeta najbolj napet boj za najvišji položaj v državi po letu 1945.

zgornje meje za prosilce za azil. Jasno pozicijo pa ima tudi glede desničarskih svobodnjakov, ki naj v Avstriji nikoli ne bi prišli v vlado oz. postavili kanclerja. Je vsekakor politik, ki trezno odloča in ki lahko računa na močno podporo svoje stranke, sindikalnih krogov in tudi starejše generacije.

Andreas Khol (74), kandidat ljudske stranke in partner socialdemokratov v aktualni zvezni vladi na Dunaju, rojen na Južnem Tirolskem, s svobodnjaškim kanclerjem ne bi imel težave, če bi le-ti dobili parlamentarne volitve v Avstriji. Konec koncev je Khol bil tudi eden izmed glavnih akterjev pri postavitvi črnomodre koalicije (Schüssel - Haider), ki je med leti 2000 in 2006 vladala v Avstriji. Stokrovnjak za ustavno pravo je od 2002 do 2006 bil celo predsednik parlamenta, v katerem je sedel od leta 1983 dalje. Po (izgubljenih) volitvah leta 2006 svojega mandata ni več sprejel in - do objave svoje kandidature januarja letos - bil predsednik strankine Zveze upokojencev (Seniorenbund). Kot kandidat ljudske stranke ima madež, da je bil za predsedniškega kandidata postavljen šele, ko je možnost kandidature odklonil nižjavstrijski deželni glavar Erwin Pröll.

Khol in dvojezične table

Khol je skozi desetletja aktivno spremljal tudi reševanje manjšinskega vprašanja v Avstriji, še posebej odprtih vprašanj koroških Slovencev. Tarča Haiderjevih svobodnjakov in nekaterih medijev na Koroškem pa je postal, ko je leta 1992 na javni tribuni o dvojezičnih tablah v Domu svetove v Tinjah zastopnikom manjšine svetoval, da je treba priti do kazenske odločbe zaradi prekoračitve dovoljene hitrosti v kraju brez dvojezičnega krajevnega napisa, da se lahko pritožiš na ustavno sodišče. »Na ta način boste dobili dvojezične krajevne napise«, se bil Kholov nasvet, ki ga je nato tudi »unovčil« slovenski odvetnik

Rudi Vouk in s tem ustvaril osnovo za več dvojezičnih tabel na Koroškem.

»Zeleni« Van der Bellen

71-letni emeritirani profesor gospodarskih ved in nekdanji dolgoletni vodja poslanskega kluba Zelenih v avstrijskem parlamentu Aleksander van der Bellen bo sicer uradno kandidiral kot neodvisen kandidat, ima pa vso politično, logistično in tudi finančno podporo koroških Zelenih. Van der Bellen je edini od omenjenih petih kandidatov, ki je javno napovedal, da predsednika avstrijskih svobodnjakov Heinz-Christiana Stracheja ne bi zaprisegel za avstrijskega kanclerja - tudi če bi svobodnjaki na volitvah dobili relativno večino. Zeleni na Koroškem so v sporočilu za javnost izrazili zadovoljstvo in veselje nad Van der Bellenovo odločitvijo za kandidaturu.

Svobodnjaško presenečenje

Velika neznanka v boju za predsedniško mesto je Norbert Hofer, ki bo kandidiral za Strachejeve svobodnjake. Sedanji tretji predsednik parlamenta na Dunaju avstrijska javnost skoraj ne pozna. Prvak svobodnjakov Heinz-Christian Strache je na njegovi predstavitvi sicer zatrjeval, da je stranka Hoferja soglasno imenovala za kandidata, je pa odločitev bila presenečenje, saj je bila do zadnjega dne v igri nekdanja poslanka Evropskega parlamenta Ursula Stenzel, ki je šele lansko leto menjala politične bregove in od ljudske stranke prestopila k svobodnjakom. Norbert Hofer, doma na južnem Gradiščanskem, je s 46 leti najmlajši od vseh kandidatov. To dejstvo in mobilizacijska moč desnice, ki jo je koristil že desničarski populist Jörg Haider, ne izključujeta presenečenja.

Griss bi bila prva predsednica

Edin ženska v krogu kandidatov za predsednika/co države je neodvisna Irmgard Griss (69). Kandidatka doslej nima izrecne podpore ene od parlamentarnih strank, ima pa dokaj široko podporo javnosti. To potrjujejo tudi javnomnenjske ankete, ki -

1. Andreas Khol, izkušeni politik ljudske stranke in za čas desničarske Schüsslove vlade celo prvi predsednik parlamenta.
2. Neodvisna kandidatka Irmgard Griss, nekdanja predsednica vrhovnega sodišča.
3. Socialdemokrat Rudolf Hundstorfer, dosedanji minister za socialne zadeve v Faymannovi vladi
4. Alexander van der Bellen, ki je dolga leta vodil stranko Zelenih.
5. Norbert Hofer, sedanji tretji predsednik parlamenta in član desničarskih Strachejevih svobodnjakov (FPÖ).

vsaj doslej - kažejo na to, da je maksimalno izkoristila bonus, ko je leta 2015 vodila dokaj odmevno preiskovalno komisijo, ki je raziskovala polom avstrijske Hypo banke. Grissova, ki bi v slučaju zmage bila prva zvezna predsednica Avstrije, ima vsekakor največjo podporo v konservativnem-meščanskem taboru, naklonjeni pa so ji tudi volivci nekdanje Haiderjeve stranke BZÖ in liberalne stranke NEOS, stranke, ki jo v Evropskem parlamentu zastopa koroška Slovenka Angelika Mlinar.

Koroški Slovenci bolj za kandidata SPÖ in Zelenih

Apropos koroški Slovenci: analize prejšnjih predsedniških volitev v Avstriji kažejo, da so koroški Slovenci večinoma podprli kandidate iz vrst socialdemokratov in Zelenih. Tudi pri letošnjih volitvah ne bo veliko drugače. Ni pa izključeno, da bo Van der Bellen v prvem krogu potegnil ta ali oni »rdeči« glas v zeleni tabor. Deželni koroški rezultat, ki je pri preteklih volitvah bil vsakič v prid socialdemokratskemu kandidatu, pa je - kot vseavstrijskega - nemogoče napovedati.

Doslej sedem predsednikov

V Drugi avstrijski republiki (prve predsedniške volitve so bile leta 1951) je bilo doslej izvoljenih sedem predsednikov: pet iz vrst socialdemokratske (prej socialistične) stranke (Theodor Körner, Adolf Schärff, Franz Jonas, Rudolf Kirchschräger, Heinz Fischer) in dva iz ljudske stranke (Kurt Waldheim in Thomas Klestil).

Aktualni predsednik Heinz Fischer, ki bo novemu(i) predal najvišjo funkcijo v državi julija letos, je na volitvah leta 2010 prejel 78,5 odstotka glasov (nastopil je kot nadstrankarski kandidat, ljudska stranka pa ni postavila lastnega kandidata), medtem ko je pri svojem prvem nastopu leta 2004, takrat še kot član socialdemokratske stranke, prejel 52,4 odstotka glasov. Takrat je bila Fischerjeva protikandidatka takratna zunanja ministrica Benita Ferrero-Waldner iz ljudske stranke, ki je dobila 47,6 odstotka glasov. Pri vseh predsedniških volitvah v Avstriji je bila volilna udeležba znatno nad 70 odstotkov!

Ivan Lukan

Tržaška

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

DOMJO - Dosežen sporazum z Agencijo za prihodke

Ezitivov dogovor o dolgu: 4,5 namesto 8,3 milijona

Štiri milijone evrov in pol namesto prvotno predvidenih 8 milijonov 300 tisoč evrov. Toliko bo plačala Ustanova za tržaško industrijsko cono Ezit v stečaju Agenciji za prihodke po zunajodrednem dogovoru, doseženem pred nekaj dnevi. Ustanova Ezit bo lahko plačala dolg v 36 mesečnih obrokih, po doseženem dogovoru pa bo spet razpolagala s svojim premoženjem, s svojimi nepremičninami. Sedaj jih bo lahko prodala in z izkupičkom krila dolg ter se tako izognila propadu.

Ustanova za tržaško industrijsko cono Ezit se je znašla v težavah avgusta lani, ko je od Agencije za prihodke prejela račun v višini 8 milijonov 300 tisoč evrov za nekatere davčne nepravilnosti, ki so segale še v začetek osemdesetih in konec devetdesetih let let preteklega stoletja ter v leta 2000, 2001 in 2002.

Račun bi morala poravnati do konca novembra lanskega leta. Ker tega ni storila, je bil sprožen postopek za stečaj ustanove, obenem pa so bile zarubljene posesti in nepremičnine Ezit, s hipotekami na slednje, za dvakratno vrednost dolga, to je kakih 16 milijonov evrov. Ob tem so bile zarubljene tudi najemnine, ki so jih najemniki zemljišč, hal in skladišč plačevali ustanovi Ezit.

Stečaj ustanove je bil neizbežen. Deželna uprava je novembra imenovala komisarja, komercialista Paola Marchesi, ki je bil pred leti - z Andrejem Berdonom - že komisar pri reševanju Slovenskega stalnega stališča.

Sedež Ustanove za tržaško industrijsko cono

ARHIV

Marchesi je začel pogajanja z Agencijo za prihodke, da bi znižal dolg. Izpostavil je dejstvo, da so bile dajatve, ki bi jih bila morala ustanova Ezit plačati v letih 1981, 1982 in 1999 sporne zaradi normativnih nejasnosti, ter da so zatorej tudi sankcije za tiste dajatve nične. V pogajanja se je vključila Občina Trst in predvsem Dežela Furlanija Julijska krajina, ki je v letošnji zakon o stabilnosti vključila prispevek v višini milijona 800 tisoč evrov za »rešitev« Ezita.

Konec leta je komisar Marchesi napovedal, da naj bi februarja prišlo do dogovora s pokrajinsko davčno komisijo. Tako je tudi bilo. Ta je »omilila« ra-

PAOLO MARCHESI

FOTODAMJ@N

čun in znižala dolg za skoraj polovico, od 8,3 milijona na 4,5 milijona ter pristalo na izplačilo dolga po obrokih. Ezit ga mora poravnati v treh letih.

Paolo Marchesi je včeraj zelo

ugodno ocenil doseženi dogovor. Ob tem je izpostavil predvsem dejstvo, da bodo ustanovi Ezit v stečaju vrnjene zarubljene nepremičnine (zemljišča, hale in skladišča), tako jih bo lahko prodala in z izkupičkom izplačala dolg in (mogoče) pri tem še kaj »zaslužila«.

Interes za strukture obstaja, saj se je dežela z izdajo novih razpisov zavzela za ponovno industrializacijo tistega območja, je ocenil komisar Marchesi. Tako naj bi se - potem ko je kazalo na najhujše - nebo nad ustanovo Ezit v stečaju vendarle zjasnilo. Pot do pozitivne tistega obsežnega območja pa naj bi bila še dolga.

Marjan Kemperle

DEVIN-NABREŽINA

Od marca nova služba za odvoz odpadkov

LORENZO CORIGLIANO

FOTODAMJ@N

V torek, 1. marca, bo podjetje Isoncina Ambiente Srl prevzelo upravljanje odpadkov v devinsko-nabrežinski občini. V prvem letu delovanja, do 31. decembra letos, bo za svoje delo prejelo milijon 100 tisoč evrov; prihodnje leto pa bo služba stala milijon 300.200 evrov.

Po konvenciji s podjetjem, ki jo je devinsko-nabrežinski občinski svet odobrila 28. oktobra lani, bo sodelovanje med podjetjem Isoncina Ambiente Srl in devinsko-nabrežinsko občino trajalo do konca leta 2028. Za to celotno obdobje (2016-2028) je predviden strošek 15 milijonov 366 tisoč evrov. Letne obračune stroškov od leta 2018 dalje pa bodo določili sproti v prihodnjih letih.

Tako predvideva odredba občinske službe za dajatve, odobrena konec lanskega leta. Občina je maja lani pripravila tehnično-ekonomsko analizo o službi za odvoz odpadkov. Analiza je opozorila na potrebo po okrepljeni službi, predvsem kar se tiče ločenega zbiranja odpadkov, saj je slednje znašalo zgolj 25 odstotkov, medtem ko bi moralo - po državnem zakonu - doseči 65 odstotkov.

Občinska uprava je zato poiskala novega upravitelja službe za odpadke. Junija je vzpostavila stik s podjetjem Isoncina Ambiente Srl. V kratkem času se je odločila za pristop k lastništvu tega podjetja in oktobra je bila odobrena konvencija.

V dokumentu se je podjetje Isoncina Ambiente Srl obvezalo, da bodo v njegovi pristojnosti odvoz in službe, razčlenjene po točkah: 1. organski odpadki; 2. papir in karton; 3. plastika in pločevinke; 4. steklo; 5. nevarni mestni odpadki; 6. zbiranje kosovnih odpadkov na domu; 7. suhi odpadki in material; 8. upravljanje občinskega zbirnega centra s posodobitvijo in prilagoditvijo zakonskim normam v višini 200 tisoč evrov, na podlagi predhodnega načrta občinske uprave; 9. odvoz in sortiranje posebnih odpadkov; 10. službe po potrebi (na primer zbiranje steklenine pri barih in restavracijah, zbiranje zelenja od vrat do vrat, hitri posegi za zapuščene odpadke).

Za službe od 1. do 9. točke bo podjetje prejelo letno milijon 114 tisoč evrov (h kateremu je treba dodati še 10-odstotni davek na dodano vrednost), za službe po potrebi (10. točka) pa nadaljnjih 68 tisoč evrov (vedno z dodatkom 10-odstotnega davka na dodano vrednost).

Na ta način bo občina dobila novo, sodobno službo za upravljanje odpadkov, z novimi, bolj primernimi zabojniki za povečanje ločenega zbiranja, je med oktobrsko razpravo v občinskem svetu poudaril devinsko-nabrežinski odbornik za proračun in dajatve Lorenzo Corigliano, ki je obenem pozval občane k večjemu ločenemu zbiranju odpadkov ter poziv podkrepil z gospodarsko vablivo ugotovitvijo: več odpadkov bodo občani sortirali in odlagali v ločene zabojnike, manjša bo teža odpadkov, odpeljanih v sežigalnice. Tako bo sežig odpadkov stal manj in tudi računi za odpadke bodo manjši. (mk)

Fedriga opozarja na onesnaženo območje

»Deželna uprava naj čim prej opravi ponovni izračun površine tržaškega onesnaženega območja nacionalnega interesa.« To zahteva tržaški poslanec in načelnik poslancev Severne lige Massimiliano Fedriga, ki opozarja, da šest konferenc in številni sestanki s krajevnimi upravami očitno niso zalegli. »Pristojno ministrstvo mi je potrdilo, da je na potezi Dežela FJK,« je izjavil glede ponovnega izračuna površine.

Dan odprtih vrat v tržaški mestni hiši

»Občane je treba čim bolj približati institucijam, tudi fizično, v ta namen prirejamo javna srečanja in vodene ogledne, pa tudi dan odprtih vrat v mestni hiši,« je na včerajšnji novinarski konferenci napovedala tržaška podžupanja Fabiana Martini. Občinsko osebje in univerzitetni profesor Giulio Mellinato bodo goste pospremili po občinskih prostorih, na ogled bo tudi galerija portretov tržaških županov, priredili bodo tudi voden ogled občinskega arhiva, ki hrani občinsko dokumentacijo od leta 1776. Vse to bo na voljo v nedeljo, 21. februarja, od 9.30 do 13. ure. Za udeležbo je obvezna predhodna prijava na spletni strani www.eventbrite.it, pa tudi v uradu v Ul. Procureria 2/A.

TRST - Predstavili projekt ArsDigitalia

Spodbuditi je treba digitalizacijo podjetništva

Na sedežu Trgovinske zbornice so včeraj predstavili projekt ArsDigitalia, čigar cilj je pomagati podjetnikom, da nadgradijo znanje s področja digitalnih instrumentov za poslovne namene. Pobuda namreč omogoča podjetjem učinkovito uporabo digitalnih tehnik za trženje servisov in proizvodov prek sodobne komunikacije in »web marketinga«. Novosti spletnega trženja nudijo podjetjem enkratno možnost za doseganje novih tržnih niš ter obenem možnost za njihov nadaljnji razvoj.

Predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti je uvodoma poudaril pomen interneta, ki je za sodobne podjetnike izredno pomembno sredstvo za prodajo. Kot je omenil Paoletti, splet kaže na dejstvo, da se je gospodarstvo v zadnjih letih povsem spremenilo. Dovolj je, da pomislimo na turizem oziroma na spremembe, ki so nastale z uporabo interneta na področjih turizma in potovanja: »Hotele in prenočišča lahko rezerviramo na spletu; vozovnice in vstopnice lahko ravnako tako nabavimo na spletu; sodobna tehnologija nam omogoča celo virtualni obisk mest širom po svetu z našega doma,« je spomnil Paoletti. Predsednik je obenem dejal, da digitalna ekonomija odpira celo vrsto možnosti za zaposlitev novih figur v podjetjih, in to predvsem med mladimi.

O učinkih digitalne ekonomije na poslovanje majhnih in srednje velikih podjetij je preko spleta govoril direktor Inštituta za razvoj gospodarske kulture »Giulio Tagliacarne« Domenico Mauriello. Mauriello je najprej opozoril, da je globalna prodaja preko spleta v zadnjih petih letih zabeležila 22-odstotno rast. Ugotovil pa je tudi, da italijanska podjetja ne izkoriščajo vseh možnosti za trženje in vizibilnost lastnih produktov, ki jih sicer omogoča mednarodni splet. Po njegovih ocenah so majhna in srednje velika italijanska podjetja premalo aktivna na spletu: le redki italijanski podjetniki se zavedajo dejstva, da je splet strateški instrument za trženje storitev in proizvodov.

Ravno na podlagi zaključkov, ki so jih podali ob koncu petkovskega srečanja, se tudi v našem mestu uveljavlja potreba po promociji digitalne kulture med podjetniki in poslovneži. Udeleženci so soglašali z ugotovitvijo, da internet predstavlja nenazadnje pomemben resurz za nove zaposlitve predvsem med mladimi, kar v kriznih obdobjih izstopa seveda kot zanimiv predlog.

Dodatne informacije o storitvah, digitalnih instrumentih, simpozijih in izobraževalnih tečajih v okviru projekta ArsDigitalia so na voljo na tržaški trgovinski zbornici.

Mitja Stefancic

TRST - SISSA EU namenja raziskovalcem 1,66 milijona

GIANLUIGI ROZZA

Mednarodna visoka šola SISSA si je izbrila izdatna finančna sredstva za raziskovanje na področju »advanced reduced-order modelling«, na katerem raziskovalci razvijajo metode za poenostavljanje in prilagajanje superračunalnikov prenosnim napravam, kakršni so recimo tablični računalniki in pametni telefoni. Vodja raziskovalnega projekta je Gianluigi Rozza, profesor na šoli SISSA. Njegova ekipa si je s projektom AROMA-CFD izbrila 1,66 milijona evrov, ki jih namenja Evropski raziskovalni svet (ERC). »Danes opoldne so nam iz Bruslja sporočili, da nas bodo financirali, tega se seveda izredno veselimo,« je včeraj komentiral Rozza. SISSA bo tako že štirinajstič prejela sredstva ERC.

PROSEK - Resolucija rajonskega sveta

Kontovel, Prosek, Križ in breg na seznam Unesca

Breg od Kontovela do Križa in vasi Kontovel, Prosek in Križ naj postanejo Unescova svetovna dediščina. Tako poziva resolucija, ki jo je konec januarja soglasno odobril zahodnokraški rajonski svet. Dokument izrecno poziva tržaškega župana, naj poseže, da bi omenjene kraje vključili v seznam zaščitnih območij svetovne organizacije Unesco, in sicer zaradi njihovih naravnih in kulturnih znamenitosti.

Zahodnokraški rajonski svet je že pred slabima dvema letoma, aprila 2014, naslovil na župana in njegovo upravo podobno resolucijo. Ker pa nanjo ni bilo odziva, se je odločil za ponoven poskus.

V premisi dokumenta je zapisano, da so številne občinske in deželne uprave zaprosile, da bi prejele njihova ozemlja priznanje organizacije Unesco z vpisom v seznam svetovne dediščine. Med temi je bil tudi predlog občin Dolenje in Krmin za čezmejno priznanje območja italijanskega Collia in slovenskih Brd.

Resolucija poudarja, da je bilo tudi območje tržaškega brega, od Kontovela do Križa, podobno kot to velja za Collio in za Brda deležno pomembnih človekovih posegov, ki so ga preoblikovali v terasaste pridelovalne površine, na teh paštnih pa so gojili trte, ki so dajale visoko kakovostno vino.

Vinogradi z več stoletno tradicijo predstavljajo bogato krajinsko-naravno dediščino, je zakoličeno v resoluciji.

Nenazadnje je prav na tem območju »tekla zibelka« prosekarija, »očeta« sedaj najbolj prodajane-

Breg pod Kontovelom pred prvo svetovno vojno

K.U.K. KRIEGSPRESSE

ga vina na svetu, prosecca, ki je tudi uradno zaščiteno.

Občinska uprava je s številnimi akti priznala zgodovinsko-kulturne posebnosti tega območja, ki je priobilo v pred kratkim odobrenem prostorskem na-

črtu tudi svoj okoljski pomen.

Na podlagi vseh teh ugotovitev je rajonski svet pozval tržaškega župana naj »oceni možnost« za vpis brega in tre zahodnokraških vasi v seznam območij, ki jih Unesco štiti kot svetovno dediščino. (mk)

PROSEK - Akcija Vneto iskali pogrešanko

Izginila je že pred božičem

Včeraj popoldne in zvečer je bila na Proseku in v Naselju San Nazario v teku obsežna in dolgotrajna iskalna akcija: na terenu je bilo večje število gasilcev, gorskih reševalcev, policistov, karabinerjev in finančnih stražnikov, območje je preletaval helikopter. Iskali so žensko, ki jo svojci v resnici pogrešajo že od predbožičnih dni. Dejavnost je usklajevala tržaška prefektura, ki je akcijo tudi sprožila, in sicer nekaj minut pred 13. uro. Pozno sinoči je bilo iskanje še v teku, čeprav zaenkrat neuspešno.

52-letna pogrešanka ima stalno bivališče na Proseku, 23. decembra pa so jo zadnjič videli na območju Rojana ter Barkovelj, pravijo viri s Prefektore. Od tistega dne, ko je stekla prva iskalna akcija, je za njo izginila vsakršna sled, tudi njen mobilni telefon je popolnoma »mrknil«. Včeraj pa so na Proseku našli predmet, ki ji pripada. Po neuradnih informacijah naj bi šlo za njeno bančno kartico. Kje so jo točno našli, na Prefekturi niso razkrili, kakor tudi niso sporočili istovetnosti pogrešanke (menda na željo svojcev). Po najdbi so na teren poslali večje število ljudi, do sinoči pa ni bilo drugih novosti. (af)

PROSEK - Izvedenec Mauro Carboni je opravil ekspertize

»Hrast je trhel!«

Mauro Carboni, diplomirani inženir iz kmetijskih in tehnoloških znanosti iz Parme, je izvedenec, ki je po nalogu tržaške občine opravil ekspertize na drevesih na šolskem dvorišču na Proseku in na podlagi zbranih znanstvenih podatkov ocenil, da gre vse tri, lipo, oreh in tudi več kot poldrugo stoletje stari mogočni hrast odžagati. V svojem poklicnem življenju je opravil več deset tisoč podobnih ekspertiz.

Včeraj si je preko elektronske pošte ogledal posnetke odžaganega hrasta. Ugotovitev, da je bilo drevo do višine nekaj več kot dveh metrov na prvi pogled zdravo, ga ni presenetilo.

»Ko bi ga odžagali na višini kakih 20-30 centimetrov, bi gotovo opazili, da je v notranjosti trhlo in gnilo,« je povedal med telefonskim pogovorom.

V to je prepričan, »ker tako so pokazale preiskave v notranjosti debla.« »Pri analizi sem uporabil najnovejšo tehnološko metodo ter se poslužil naprave, ki je svetovno priznana za opravljanje tovrstnih ekspertiz. Če bi jo primerjal s človekom, bi lahko rekel, da sem hrastu opravil nekakšen elektrokardiogram. S sondo sem izmeril upornost in vzdržljivost lesa, in to na več mestih: pri tleh, na višini 20 centimetrov, nato še na različnih višinah vse do višine poldruga metra. Tako sem dobil podatke o vzdržljivosti lesa in jih nato primerjal s parametri, ki so znanstveno priznani za merjenje stopnje varnosti oziroma nevarnosti ter vzdržljivosti in statičnosti dreves. Podatki so hrast uvrstili v zadnji razred, D, v katerega sodijo »ekstremno rizični« primeri,« je pojasnil izvedenec Carboni.

Ali ni obstajala druga rešitev, kot odžaganje drevesa? Strokovnjak je povedal, da so mu občinski tehniki zastavili to vprašanje. »Omenil sem edino možnost: hrast bi morali privezati na velike jeklene kable in tako umetno povečati njegovo statičnost. To pa bi mnogo stalo, nategnjeni kabli pa bi predstavljali drugo nevarnost.«

Zgoraj odžagani hrast na Proseku (FotoDamj@n), spodaj Mauro Carboni v oljčniku

Carboni se je zaustavil še pri enem dejstvu: »Hrast se je nahajal na šolskem dvorišču, kjer se igrajo otroci. Njim je treba prvenstveno zagotoviti varnost. Ko bi hrast rastele kje drugje, v naravi, na kakem osamljenem zemljišču, bi ga lahko pustili, ker ne bi predstavljal neposredne nevarnosti. Na šolskem dvorišču pa bi bilo tako ravnanje neodgovorno.«

Strokovnjak je tudi odgovoril na vprašanje, kaj se je hrastu zgodilo. »Pro-

blem je nastal v njegovih koreninah. Po vsej verjetnosti je pri delih na dvorišču, med kakim izkopavanjem kopalnik poškodoval korenino. Rana ni bila primerno zdravljena, tako se je zgodilo, da so se preko nje pritihovali v notranjost škodljive glivice. To se je lahko zgodilo že pred desetimi ali še več leti. Glivice so najprej v korenini, nato pa v spodnjem delu debla začele svoje uničevalno delo, da je les začel počasi trohneti.«

Ob tem je Carboni ponudil primerjavo z bližnjo odžagano lipo. Na fotografiji je opazil, da je bilo deblu lipe na višini enega metra v notranjosti votlo. »To ne čudi. Verjetno so bile tudi korenine lipe poškodovane, škodljive glivice pa so imele v lipi lažjo pot, ker je lipovina mehkejša od hrastovine. Les hrasta je trd, bolj odporen. A prepričan sem, da je na višini 20 centimetrov tudi hrastovo deblu v notranjosti trhlo.«

Marjan Kemperle

TRST - Prvi storilec umrl, drugi v priporu

Prijeli drugega vpletenega v lanski rop v banki Unipol

Tržaški policisti so prijeli drugega vpletenega v bančni rop z dne 31. avgusta lani, ko je oborožen ropar odnesel več deset tisoč evrov iz podružnice banke Unipol na Trgu Oberdan. 28-letni Tržačan Mauro Loy si je prislužil priporočni nalog, ki ga je izdalo državno tožilstvo v Trstu, ker naj bi tistega dne stražil pred banko, medtem ko je njegov sosterilec, 42-letni Tržačan Diego Presbiteria De Lassisa, v podružnici grozil zaposlenim in nabiral denar.

Prvega storilca, starega znanca Presbiterija De Lassisa, je policija identificirala že 48 ur po dogodku, prve dni septembra. Zatem pa so njegovo truplo našli v nekem odtočnem kanalu v kraju Campalto blizu Mester v Venetu. Sodni zdravnik je pozneje ugotovil, da je možki podlegel prevelikemu odmerku droge. Preiskava pa se je nadaljevala in nekaj mesecev pozneje so kriminalisti ugotovili, kdo je bil pokojnikov sosterilec. Med hišno preiskavo so pri Mauru Loyju našli in zasegli radijsko postajo (walkie-talkie), kakršno sta 31. avgusta uporabila roparja na Trgu Oberdan.

BARKOVLJE Utopljenec je bil Tržačan, star 64 let

Okoliščine smrti tržaškega jadrarca, ki so ga v četrtek popoldne zagledali v morju pred kopališčem Ferrovioario (ob Miramarskem drevoledu), preiskuje policija. Kaže, da je nasedlo petmetrsko jadrnico v četrtek ob 16.30 zagledala ženska, ki se je nahajala precej višje, na območju barkovljanskega svetilnika. Obvestila je pristaniško kapitanijo, ki je na prizorišče poslala motorni čoln in vozilo. V morju ob jadrnici, ki je nasedla na čereh, so odkrili truplo moškega z rešilnim jopičem, privezanim na plovilo. Prispeli so policisti in sodni zdravnik. Izkazalo se je, da gre za 64-letnega tržaškega ljubitelja jadrnanja, ki je svoje plovilo privezoval na območju Sacchette. V četrtek se je odpravil na morje, iz še neznanih vzrokov pa je padel v morje in utonil. Možno je, da se je med jadrnanjem počutil slabo, vsekakor na njem ni bilo znakov nasilja. (af)

Nesreča v Ulici Carnaro

Včeraj zjutraj okrog 8. ure se je v Ulici Carnaro, točneje v predoru pri Čarbolj, pripetila prometna nesreča, v katero sta bili vpleteni dve vozili. Sredi predora sta čelno trčila avtomobila znamk Smart in Fiat Freemont, pri čemer se je huje ranila voznica malega smarta; avtomobila sta bila skoraj povsem uničena. Na kraj nesreče je ob gasilcih in redarjih prihitel seveda rešilec službe 118, ki je žensko odpeljal v katinarsko bolnišnico. Mestni redarji so še preučevali dinamiko nesreče, tako da lahko zaenkrat samo ugibajo, da je šlo za nepazljivost enega od voznikov. Iz varnostnih razlogov so predor zaprli za promet od 8.15 do 9.45, v tem času so odstranili vozili in opravili vse potrebne meritve.

Prijeli ubežniški par

Nabrežinski karabinerji so v četrtek ponoči pri Fernetičih aretirali dvojico romunskih državljanov, 40-letnega moškega in 22-letno žensko, ki sta se z avtom vozila v Slovenijo. Sodišče v Foggii je na njun račun namreč izdalo priporna naloga: novembra so ju tam prijeli po tatvini, nakar sta takoj pobegnili iz hišnega pripora.

SV. SOBOTA - Izobraževalni projekt Promemoria Auschwitz »odpeljal« tržaške dijake na Poljsko

Učenje o holokavstvu kot opomin novim generacijam

Slovenski dijaki pred Rižarno in utrinek z včerajšnje uvodne predstavitve

FOTODAMJ@N

Več kot sto dijakov tržaških višjih srednjih šol je včeraj iz Rižarne krenilo po poti spomina vse do poljskega Krakova. V okviru izobraževalnega projekta Promemoria Auschwitz, čigar namen je izobraževanje mladih o temah holokavstva, bodo dijaki spoznali kraje, kjer se je med drugo svetovno vojno odvijala največja tragedija 20. stoletja.

Iz Trsta je šlo na pot 110 dijakov, med katerimi je bilo 18 slovenskih dijakov. Sedem dijakov z liceja F. Prešeren, šest z liceja A.M. Slomšek in pet iz zavoda Ž. Zois na ekskurziji spremlja profesorica Patrizia Samar, ki nam je včeraj zaupala, da prvič sodeluje pri izobraževalni ekskurziji, zaveda pa se, da gre za zelo poseben izlet, saj se je v preteklih letih veliko pogovarjala z dijaki, ki so sodelovali pri projektu. Iz pogovorov je zaključila, da ta izkušnja globoko gane mladino, in da prispeva k širjenju strpnosti in sprejemanju raznolikosti.

Pred včerajšnjim odhodom so v muzejski dvorani Rižarne pisano družino mladih sprejele občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim, predsednica pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat in Francesca Poli iz združenja Deina, ki dijake vsako leto predhodno pripravi na psihološko zahtevno ekskurzijo. Predsednica Pokrajine je mlade spomnila, da njihova ustanova že devet let podpira projekt Promemoria Auschwitz, in ob tem dodala, da želijo s projektom širiti strpnost in sprejemanje raznolikosti. Občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim je našela predavanja, ki so jih v preteklih tednih pripravili za udeležence projekta in izpostavila, da se učenje in spominjanje ne smeta nikoli končati. »Prav slednja morata služiti kot opomin bodočim generacijam, saj je to edini način, ki lahko prepreči ponovitev tovrstnih krivic,« je povedala Grimova, ki se bo v Krakov skupaj z podžupanom devinsko-nabrežinske občine Massimo Veronesejem odpravila danes.

Po pozdravih predstavnic oblasti so se dijaki odpravili proti trem avtobusom, ki so jih odpeljali do Brenerja. Tu so se srečali z italijanskimi sovrstniki in se vkrkali na vlak, ki je skupino 1100 dijakov odpeljal na Poljsko. Na vlaku je bila predvidena razprava o osvojenem znanju, ideologijo izključujočega načina razmišljanja, ki je vodila h grozljivim posledicam za cel svet, pa bodo dijaki spoznali v naslednjih dneh, ko bodo obiskali taborišči Auschwitz in Birkenau. Predviden je tudi obisk židovske četrti, ki je ena izmed glavnih znamenitosti Krakova, in ogled tovarne Oskarja Schindlerja. Domov se bodo vrnili 18. februarja.

Sanela Coralič

TRST - V prostorih Studio Tommaseo predstavitev knjige in razstave

Trpko življenje v Gonarsu

Razstava risb taboriščnikov je samo še danes in jutri na ogled v kraju San Vito al Tagliamento

V prostorih Studio Tommaseo (Ul. del Monte 2/1) bodo **drevo ob 18. uri** predstavili knjigo *Album 1942-43. I disegni del campo di concentramento di Gonars. Collezione Cordaro*, srečanje pa bo hkrati priložnost, da udeleženci поблиže spoznajo dogajanje v koncentracijskem taborišču tudi s pomočjo razstave *Oltre il filo*, ki je ravnokar na ogled v kraju San Vito al Tagliamento.

V koncentracijsko taborišče v Gonarsu je italijanski fašistični režim v letih 1942 in 1943 odgnal več tisoč internirancev slovenske in hrvaške narodnosti, nad 400 jih je tam izgubilo življenje; taborišče je bilo opuščeno po italijanski kapitulaciji, 8. septembra 1943. O zgodovinsko izredno zanimivi razstavi bo drevo spregovorila kustosinja Paola Bristot; na ogled so namreč risbe slovenskih in hrvaških jetnikov iz Gonarsa, ki jih hrani videmski arhiv družine Cordaro. Med temi velja opozoriti tudi na risbe slovenskega karikaturlista in slikarja Nikolaja Pirnata (1903-1948).

Mario Cordaro je bil v Gonarsu tolmač in zdravnik, pravzaprav namestnik načelnika zdravstvenega oddelka, ki je taboriščnike spodbujal k izražanju kreativnosti skozi likovno umetnost: v njihovih realističnih risbah izstopa zlasti želja po življenju, po begu pred bodočo žico. Gledalec lahko skozi spozna trpko življenje jetnikov v taborišču, o katerem pričajo tudi intervjuji, ki jih je Dorino Minigutti leta 2011 posnel v istoimenskem filmu, italijansko-slovensko-hrvaški koprodukciji *Oltre il filo*.

Razstavljenе risbe internirancev so objavljene tudi v knjigi *Album 1942-43*, kateri je spremno besedo podpisal Matteo Cordaro, medtem ko je slovenski zgodovinar Boris M. Gombač poskrbel za poglobljen zgodovinski okvir dogajanja.

Naj še enkrat opozorimo, da je razstava na ogled samo še danes in jutri od 10.30 do 12.30 in od 15.30 do 19. ure v cerkvi sv. Lovrenca v kraju San Vito al Tagliamento.

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

Sandor Tence

sandor.tence@primorski.eu

Kosmač in fojbe

Pisatelj Ciril Kosmač je nekoč parkiraval avto ob Koronejskih zaporih. Zaradi stiske s časom ga je parkiraval na prepovedanem mestu. K njemu je takoj pristopil policist in mu zagrozil s kaznijo. In Kosmač mu je v izbrani »lingua di Dante« zabil: »Nekoč me je, ko sem bil mladoleten, ta država nezakonito parkirala za te zidove. In zato bom danes tu parkiraval kljub temu, da je nezakonito.« In potem je odšel, policist pa je obstal odprtih ust.

Na ta dogodek, ki ga je v Kosmačevi biografiji Tisti pomladni dan je bil lep opisal Marko Kravos, sem se spomnil, ko sem prebral odlok, da bodo tržaški zapor poimenovali po paznikih, ki so po vojni končali v fojbah. Če že nameravajo poimenovali zapor, kar sploh ni nujno, naj ga poimenujejo po tistih, ki so bili tam po krivici zaprti.

Mednje sodi Kosmač, ki so ga nezakonito aretirali, ko še ni dopolnil 21 let, mednje sodi nekaj tisoč italijanskih, slovenskih in hrvaških antifašistov. V tem zaporu so med drugim čakali na smrt obsojenci prvega in drugega tržaškega procesa, talci, ki so bili usmrčeni na Opčinah in v Ul. Massimo D'Azeglio ter tisti, ki so potem umrli v nacističnih lagerjih. Corone je bil zadnje postajališče za mnoge žrtve Rižarne. Zaradi vsega grozljivega, kar se je dogajalo za njegovimi zidovi, je tržaški zapor postal za mnoge simbol trpljenja pod fašizmom in nacizmom.

Za poimenovanje Koronejskih zaporov po paznikih, ki so končali v fojbah, se je odločila uprava italijanskih zaporov, ki sodi v sklop pravosodnega ministrstva. V odloku beremo, da so se pazniki 1. maja 1945 uprli jugoslovanskim partizanom, ki so hoteli zavzeti zapor in osvoboditi jetnike. Vsi mrtvi zaslužijo spoštovanje, zgodovina zaporov pa se ni začela 1. maja 1945.

Gulasch Kanone: Rumiz in Fabi v muzeju Revoltella

Novinar in pisatelj Paolo Rumiz ter zgodovinar Lucio Fabi, ki je v nekdanji tržaški ribarnici uredil razstavo Dve fronti, eno mesto, se bosta danes ob 18. uri v muzeju Revoltella pogovarjala o zgodovini Trsta ter o Tržičanih med prvo svetovno vojno. Vstop je prost, številno mest je omejeno.

Rumiz je med prvimi javno opozoril na dejstvo, da se je velik del Tržičanov boril na strani avstro-ogrske monarhije in da je bil po porazu leta 1918 zamolčan. Fabi bo komentiral tudi nove dokumente in različne vire (iz javnih in zasebnih arhivov), ki pomagajo razjasniti tedanjo sliko. Prav iz tega gradiva izhaja postavitev razstave v nekdanji ribarnici. Kajti zgodovino je treba poznati v celoti in nanjo ne smemo gledati skozi lečo patriotizma, kot so to delale italijanske oblasti, ko so omenjale in opevale samo iredentiste.

slovensko stalno gledališče

teatro stabile sloveno

glasbena matica

Slavko Grum

DOGODEK V MESTU GOGI

režiser Igor Pison

DANES, 13. februarja, ob 20.30 v Veliki dvorani SSG z italijanskimi nadnapisi ponovitve se nadaljujejo do 28. februarja

Čenjene abonente prosimo, da obvestijo blagajno v primeru odsotnosti!

Blagajna SSG: +39 040 2452616 (od pon. do pet. 10.00-15.00) www.teatrssg.com

NAŠI V DRUGIH OKOLJIH

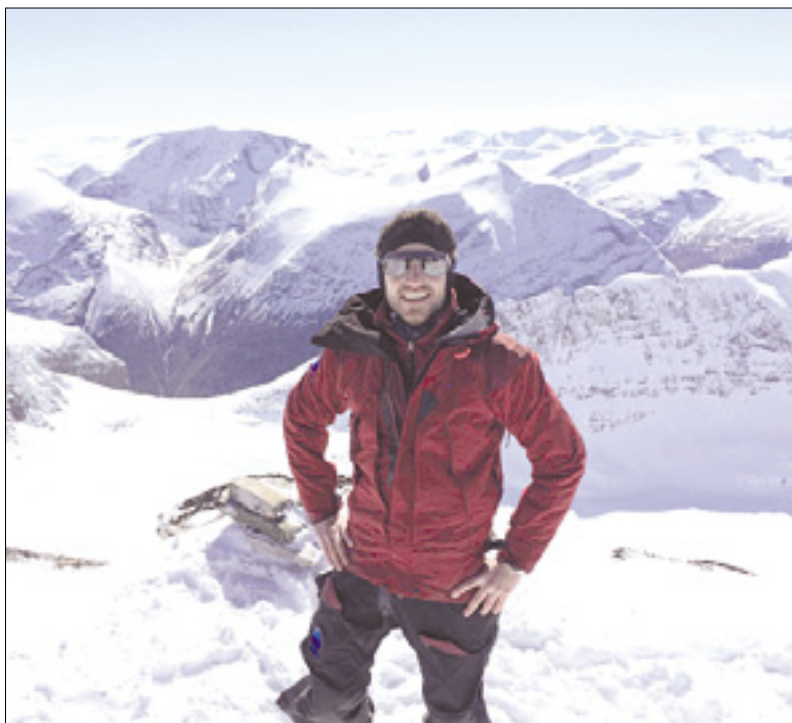
»Notranji nemir« potešil v kraljestvu zimskih športov

WALTER CAHARIJA, TRONDHEIM (NORVEŠKA)

Oči ljubiteljev smučarskih skokov so bile te dni uprte v dogajanje v norveškem Trondheimu, kjer ravnokar poteka mini turneja za svetovni pokal: v sredo je na skakalnici spet blestel Peter Prevc, ki je gladko pometel s konkurenco. Ko bi mu obveznosti dovoljevale, bi se tekme, tako kot lansko leto, udeležil tudi 31-letni Walter Caharija iz Nabrežine, ki v norveškem mestu živi in dela že več let; tako pa je Prevcovi zmagi lahko nazdravil le od doma.

Kaj pa je Walterja sploh zvabilo na mrzli sever? Za tujino se je odločil med študijem elektronike na tržaški univerzi. »Bili smo druga ali morda tretja generacija študentov, ki se je morala soočiti z novo reformo študija, t.i. 3 plus 2. Vse je bilo še nebulozno, po italijansko pač. Ko sem opravil triletno diplomu in začel magistrerij, pa sem doživel pravo krizo. Vse se mi je zdelo nesmiselno, ni se mi dalo nadaljevati, tako da sem odločil, da odklopim oz. da se odpravim v tujino s programom Erasmus,« nam je zupal Walter. Med španskim Madridom, angleškim Cranfieldom in norveškim Trondheimom je leta 2008 izbral slednje: mesto je oddaljeno kakih 500 kilometrov od norveške prestolnice Oslo, na skrajnem severu, čisto na koncu fjorda. Nad odločitvijo je bil kar hitro navdušen, saj mu je ob študiju uspelo vzdrževati tudi pestro socialno življenje, kamor prševa priljubljeno ukvarjanje s športom, kar je med študijem na tržaški univerzi popolnoma pogrešal.

V Trst se je vrnil za zagovor magistrske diplome in za iskanje prve zaposlitve. Našel jo je v sosednjem Solkanu, pri slovenskem visokotehnološkem podjetju Instrumentation technologies, kjer razvijajo elektronske instrumente za pospeševalnike osnovnih delcev (za Sinhrotron ali Cern na primer). Tam je Walter ostal leto dni; delovna skupina je bila odlična, pravi, delo prav tako, a kaj, ko ga je povratek v domače gnezdo, zlasti potem ko se je skorajda privadil na samostojno življenje, utesnjeval. Zaželel si je novih spoznanj in širših razsežnosti, zato je »notranji nemir« potešil s povratkom na Norveško. S pomočjo tržaškega docenta je namreč prišel v stik s profesorico na univerzi v Trondheimu, ki mu je ponudila možnost za opravljanje doktorata. Januarja 2011 jo je spet mahnil na sever, kjer se je

tri leta in pol posvetil robotiki za pomorsko industrijo, se pravi študiju programiranja podvodnih naprav. »To ni bila stipendijska varianta, kakor je v navadi pri nas: bil sem zaposlen na univerzi in za svoje raziskovanje prejemal plačo. Življenje je na severu res dražje, ampak tudi plače so primerljivo višje.«

Odločil se je, da poišče zaposlitev kar v Trondheimu: našel jo je pri podjetju Lloyd's Register, kjer se danes dela kot svetovalec za storitve na področju energije in pomorstva. V podjetju so zaposleni izključno Norvežani, s katerimi se Walter dobro razume, čeprav so nekatere razlike očitne. »V nekajletnem bivanju na severu sem opazil, da skušajo biti domačini zelo diplomatski: še zdaleč niso tako direktni kot smo mi.« To pa ni vedno vrlina, ocenjuje Walter, zlasti na delovnem področju, kjer so jasne odločitve včasih nujne. »Pozitivne učinke pa ima gotovo na medosebnem odnosu, saj tebe in tvoje delo veliko več spoštujejo.« Da bi se popolnoma vključil v novo državo, se je naučil tudi jezika. Osnove norveščine je spoznal že med Erasmusom, med raziskovanjem za doktorat pa mu je inštitut plačal tečaj norveščine; v dveh letih jih je opravil tri, tako

da so potem sestanki s profesorico potekali kar v norveščini, ki je neka mešanica nemščine in angleščine, danes pa posluje izključno po norveško.

Da se svoje izbire nikakor ne kesa, nam je bilo takoj jasno, ko je začel naštevati kaj vsega počenja v prostem času. »Kaj mi je vseč od Norveške? Prav gotovo zima. Od konca januarja do aprila-maja je pokrajina popolnoma zasnežena, tako da se lahko posvetiš dejansko vsem zimskim športom: sam uživam v alpskem smučanju, teku na smučeh, turnemu smučanju ali drsanju.« Dovolj je, da izstopi iz hiše in vse mu je dejansko na dlani. Seveda je zasluga tudi v dobrem ravnotežju med delom in zasebnim življenjem, ko se lahko posveča svojim neštetim hobijem. Ob že zgoraj zabeleženih, se ukvarja še s plavanjem in jadranjem v univerzitetnih članskih ekipah. Sicer pa prosti čas preživlja tudi s prijatelji: veliko jih je ohranil še iz študentskih let in v glavnem so to tujci. Italijanov, pravi, je res ogromno – povečini so raziskovalci ali znanstveniki, »dober prijatelj je celo šef iz Vicenze«. Med njimi je tudi nekaj Slovencev (s prijateljico je pred dnevi praznoval dan slovenske kulture) prav tako raziskovalcev, web ali grafičnih dizajnerjev,

nekaj Hrvatov, Srbov in Makedoncev, pa tudi Nizozemcev, Nemcev, Špancev in Grkov. »Norvežani so v primerjavi z ostalimi res nekoliko hladnejši, tako da se moraš močno potruditi, da jih privedeš do tega, da bodo govorili.«

Seveda pa ni vse zlato, kar se sveti ... Med kritične točke Norveške je Walter uvrstil temo. »Oktober je še znosen, čeprav se dnevi krajšajo, november itak nima smisla, saj je na severu sivo, deževno in hladno, december in prvi del januarja pa prevladuje tema.« Takrat zbeži domov – na Kras, tako da se vsaj delno izogne temu obdobju. Od konca januarja pa gre samo na boljše, saj se prepušči zimski športni idili.

Walter pa je nemirna duša. »Kljub temu, da mi je sedanja zaposlitev vseč, bi rad zamenjal službo, saj si želim kaj bolj kreativnega. Dolgoročno gledano pa bi rad doživel še kako mednarodno izkušnjo, da bi lahko zrasel tako osebno kot profesionalno. Ko bi mi uspelo, tudi potom Lloyd's-a, bi se najraje preselil v Singapur, prav posebno mesto, ki me zelo privlačuje.« To mesto je obiskal med doktoratom in vseč mu je bilo, ker je mesto z zgodovino, ki se mora še spisati, pravi. Mesto je multikulturno in je, tako kot je bil Trst, neke vrste strateška točka, kjer sobivajo štiri različne kulture – kitajska, malezijska, evropska in indijska. Sicer pa Walter ne izključuje možnosti povratka v Trst, saj ima Lloyd's tudi urad v našem mestu.

Domov se redno vrača za božične praznike in še rajši poleti, ko se spusti k morju »v breg« in obiše Hrvaško. Domače kraje, zlasti v spomladanski preobleki, namreč zelo pogreša, tako kot tudi tradicionalne običaje, kot je pravkar minuli pust, ki ga na severu ne praznujejo. Pa tudi osmice in nabrežinsko godbo, pri kateri igra klarinet. »Hrana k sreči ni problem, saj me je mama naučila kuhati. Mirno lahko preživim.« Norveška vsakdanja hrana je precej anonimna (zamrznjene pice, revni sendviči), medtem ko je kulinarčna ponudba med prazniki okusna, bogata, a precej težka. Ko mi je pripovedoval o jagnjetini, ki jo hranijo pod soljo in jo nato dalj časa močijo in skuhamo v peči, pa se mu je zahotelo po polenovki po receptu iz Vicenze, tako da sva se pozdravila kar z »Dober tek!«

Sara Sternad

Delavnica za dobro počutje

Center za funkcionalno psihologijo in psihoterapijo prireja delavnico za dobro počutje; dejansko gre za 10 srečanj za preprečevanje in reševanje težav, ki izhajajo iz stresa, preko izvajanja vaj za sproščanje in dobro počutje. Delavnica se bo začela v torek, 16. februarja. Vse informacije o sodelovanju najdete po elektronski pošti chiara.verzeznassi@gmail.com (3334952157) ali giuseppina.puleo@yahoo.it (3492425500).

Urbane zelenice in upad rasti

V dvorani Veruda palače Costanzi (za Občino) bo drevi ob 18. uri na pobudo združenja Casa dell'Arte srečanje posvečeno urbanim zelenicam ter upadanju rasti, genetsko spremenjenim organizmom OGM, veganstvu, vključevanju žuželk v jedilnik, zdravljenju s hrano, evoluciji okusov in podobno. Za govorniško mizo bodo sedeli Devis Bonanni (projekt Pecoranera), občinska odbornika Andrea Dapretto in Elena Marchigiani, Enrico Maria Milič (projekt Josef) ter Michele Savignano (projekt Spazi verdi).

Okoli sveta v 80 dneh

V okviru niza nedeljskih srečanj za otroke Povem ti pravljico (Ti racconto una fiaba) bo jutri ob 11. uri na odru gledališča Bobbio zaživela predstava Potovanje okoli sveta v 80 dneh, prosto povzeta po pustolovskem romanu Julesa Verne. Igralci se bodo zastavili zlasti pri slavnih kulinarčnih receptih, ki jih sluga Parsapartout ponuja gospodu Froggu.

Phantasia in nastop Cortexa

V prostorih Il Posto delle Fragole v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu se drevi nadaljuje festival Fe Ste Feste, ki spaja umetnost in glasbo. Ob 20. uri bodo odprli razstavo Phantasiae mladega umetnika Joelleja aka Spiritualisa; sledil pa bo koncert tržaškega kantavtorja Cortexa, ki bo predstavil svoj novi album Miseria e nobilita'. Vstop je prost.

Che gropi ara!!! jutri v SSG

V Slovenskem stalnem gledališču bo jutri ob 16. uri zaživela komedija v tržaškem narečju Che gropi ara!!! v izvedbi članov združenja gledaliških skupin Armonia - gledališkega ansambla Quei de Scala Santa. Zbrana sredstva bodo namenjena združenju prostovoljcev La Strada dell'Amore onlus.

TRST - Mesec slovenske kulture v mestu

Zanimanje za Doberdob

V kinu Ariston predvajali dokumentarec Martina Turka - Danes voden ogled po slovenskem Trstu

Dokumentarec Martina Turka *Doberdob, roman upornika* je v sredo doživel tudi tržaško projekcijo. V kinu Ariston sta jo v sodelovanju s Kinoateljcem in Cappello Underground priredila Slovenski klub in Skupina-Gruppo 85 v sklopu Meseca slovenske kulture v mestu. Vabilu se je odzvalo preko sto ljudi. Film pripoveduje vznemirljivo življenjsko zgodbo Prežihovega Voranca in njegovega vojnega romana *Doberdob*, ki ga je moral pisatelj kar trikrat napisati. Režiser pa je skušal tudi razkriti, zakaj je ta roman, ki velja za edini slovenski avtobiografski roman o prvi svetovni vojni, v Sloveniji pravzaprav nepoznan. Kot je povedal v krajšem pogovoru, ki ga je povezovala Poljanka Dolhar, ga je želel z dokumentarcem ovrednotiti. Kar mu je tudi uspelo, saj je film v Sloveniji vzbudil veliko zanimanje.

Mesec slovenske kulture se danes nadaljuje z zgodovinsko-umetniškim sprehodom *Večkulturni Trst, po sledih slovenske prisotnosti*. Vodila ga bo (v italijanščini) Pa-

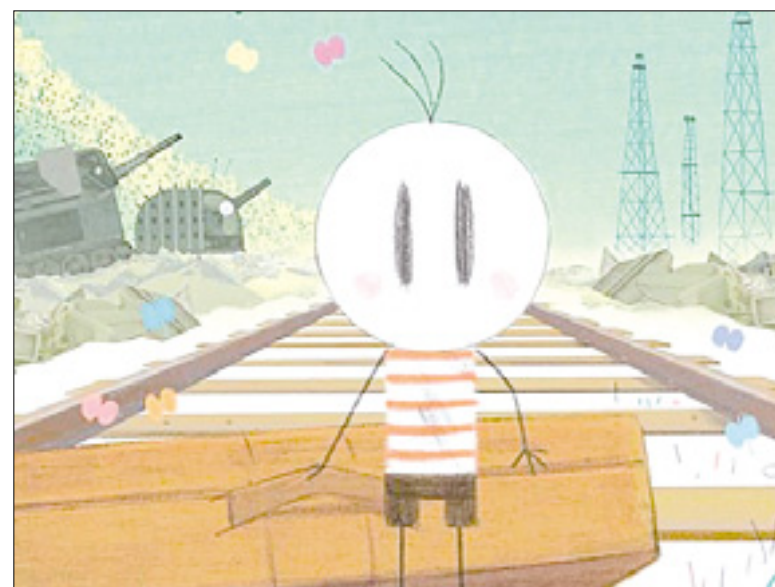
Martin Turk v Aristonu

FOTODAMI@N

trizia Vascotto, zbiranje ob 15.30 pred stolnico sv. Justa. Udeleženci se bodo v dveh urah sprehodili mimo cerkve Device Marije in ba-

zilike sv. Silvestra, Ul. Madonna del Mare, škofovske palače, Velikega in Borznega trga, Rusega mosta oz. Ponteroša in kanala.

Deček in svet v kinu Ariston

V kinodvorano Ariston so danes in jutri vabljeni zlasti otroci. Na platnu bo namreč v okviru festivala Aristoons, ki ga prireja združenje La Cappella Underground, ob 15. uri zaživel animirani film, domišljajska podoba modernega sveta, ki bo prevzela mlado in manj mlado občinstvo. Gre za pisano brazilsko risanko *O Menino e o Mundo* (Deček in svet). Film je poklon naravi in kritika sodobne družbe – potrošništva, medijev in industrializacije – s perspektive dečka, ki v svetu išče svoje mesto.

TRST - Razstava del Igorja Pahorja

Poklon vsestranskemu ustvarjalnemu umetniku

Zgoraj odprtje razstave; desno ena od Pahorjevih stvaritev

FOTODAMJ@

TRST - V foyerju tržaškega Kulturnega doma so v četrtek pred predpremiero nove predstave, svojske odčitave Grumovega Dogodka v mestu Gogi v produkciji Slovenskega stalnega gledališča, oprli razstavo v spomin gledališkemu ustvarjalcu in vsestranskemu umetniku Igorju Pahorju, zadnjemu kostumografu med Slovenci v Italiji, ki pa je kakovost svojega ustvarjanja ponel iz teh krajev veliko dlje. Pahor je umrl oktobra lani, star šele 47 let in v polnem umetniškem zagonu. Razstavo in memoriam z naslovom Lepota bo rešila svet, ki s citatom Dostojevskega nazorno odraža Pahorjevo estetsko naravnost, sta soorganizirala SSG in Društvo za umetnost KONS v sodelovanju s kostumografovimi prijatelji.

Ob odprtju razstave je predsednica SSG Breda Pahor je izrazila mešane občutke, ki ob tej priložnosti prevzemajo vse, ki so poznali Igorja Pahorja in njegovo delo; razstava je tako za priveditelje kot za obiskovalce sladko-grenek trenutek: sladek, ker slavi ustvarjalnost in lepoto, grenek, ker obnavlja bolečino zaradi prežgodnje izgube bogate osebnosti.

Za društvo KONS je posegla Živa Pahor, ki je poudarila, kako razstava, ki je le majhen izbor številnih skic oblek, kostumov in scenografij ter realiziranih kostumov in oblek ter tudi likovnih del, omogoča vsem, da se ustvarjalnega kostumografa in večstranskega umetnika spominjajo ob občudovanju njegovih stvaritev. Poleg

tega je še povedala, da je razstava občuten poklon tako Pahorjevi profesionalnosti kot njegovi ustvarjalnosti.

Ganjenost tistih, ki so Igorja Pahorja osebno poznali, je še posebej izrazila Betti Tomšič, ki je spregovorila v imenu prijateljev. Med drugim se je zahvalila družini za pomoč pri postavitvi razstave in gledališču, ki je sprejelo pobudo.

Kostumografa se je spomnil tudi Marko Sosič, ki je z njim sodeloval bodisi kot umetniški vodja SSG bodisi kot režiser in ki se zaradi zadržanosti otvoritve ni mogel udeležiti, zato je njegove misli prebrala Breda Pahor. Kot je med drugim Sosič zapisal, je Igorja Pahorja v najimunitnejšem smislu zaznamovala velika skromnost in spoštovanje do vsega, kar ga je obdajalo, iz česar je potem iskal poti do človeka, do lika, ki ga je moral obleči, ki mu je moral pomagati, da preko oblačila sežejo gledalci tudi v najgloblje prostore njegovega in svojega duha.

Med razstavljenimi skicami, kostumi in oblekami so na razstavi med drugimi na ogled tisti za plesno šolo iz Ronk, za Figarovo svatbo gledališča iz Salerna, za Ellis Island – Otok solza v SSG, poročna obleka za sestro, na ekranu pa posnetki odmevne Krvave svatbe Garice Lorca, ki jo je za SSG postavil Damir Zlatan Frey.

Koncu predstave na velikem odru, je sledil Igorju Pahorju posvečeni žur. (bov)

CANKARJEVA ZALOŽBA - Bogat program

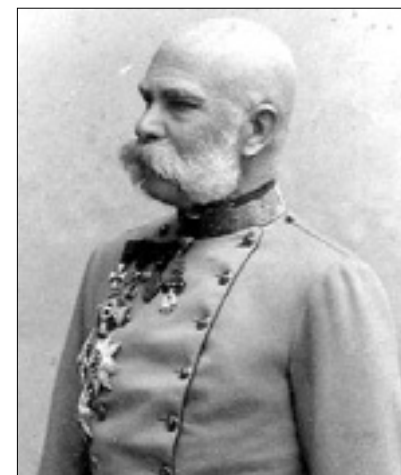
Tudi o Globočniku, Tonetu Kralju in cesarju

LJUBLJANA - Cankarjeva založba, ki je ob lanski 70-letnici delovanja izdala 55 knjig, tudi za letos napoveduje pestro bero domače in predvsem prevodne literature. Še naprej se bo po besedah urednika Andreja Blatnika držala ustaljenih smernic in bo poleg uveljavljenih tujih predstavljala tudi slovenskemu bralstvu manj znane, aakovostne avtorje. Tako bodo letos med drugim izšla dela islandske, indonezijske in kitajske književnosti, je napovedal Blatnik.

Urednica Ana Ugrinovič je med slovenskimi novostmi izpostavila pesniško zbirko Ferija Lainščka *Ljubi me, kot sonce sije*, ki je nekakšno nadaljevanje zbirke *Ne bodi kot drugi*, ter romaneskni prvenec *Hiša* režiserke Ivane Djilas, ki ga je razvila iz članka, v katerem je odprla vprašanje družbene krize.

Med prevodnimi deli je opozorila na delo Williama Shakespeara *Pesmi in iger*, ki vsebuje 50 prevodov, ki jim je Marjan Strojan dodal še dva ducata lastnih variacij na Shakespeareove teme.

Slovenski bralci bomo lahko letos v prevodu Mojce Medvedšek prebrali roman *Podreditev* razpitega francoskega avtorja Michela Houellebecqa, čigar karikatura je bila na naslovnici satiričnega tednika *Charlie Hebdo* na dan terorističnega napada. Med slovenske bralce med drugim letos prihajata noveli uveljavljenega islandskega pisatelja Sjona *Modra lisica* in *Fant, ki ga ni bilo*, roman *Moja genialna prijateljica* italijanske avtorice, ki se podpisuje z vzdevkom Elena Ferrante, in epski roman najuspešnejšega katalonskega pisatelja Jaumeja Cabreja *Priznam*. Ugrinovičeva je napovedala še dve knjigi profesorja ekonomije in nekajmesečnega grškega ministra Janisa Varufakisa - *Ta svet je lahko boljši: Moji pogovori s hčerko o ekonomiji* in *Globalni minotaver*.

Urednik Tine Logar je predstavil nekaj novosti s področja stvarne literature oziroma humanistike, med njimi delo novinarja Janeza Markeša *Premišljevanje o Sloveniji*, knjigo intervjujev s protagonisti osamosvojitvene Slovenije z delovnim naslovom *Usodni trenutki*, ki jo podpisuje Ožbej Peterle s še nekaj avtorji, ter knjigo Boža Repeta *Slovenija moja dežela*.

Med biografskimi deli se obeta monografiji o diktatorju Mussoliniju in o Slovincu Odilu Globočniku, ki je veljal za enega največjih hitlerjevskih zločincev, med zgodovinskimi deli pa knjiga o cesarju Francu Jožefu, ki jo bodo izdali ob njegovi 100. obletnici.

Med zanimivejšimi deli bo še monografija *Tone Kralj in prostor meje*, v kateri bo zgodovinar Egon Pelikan osvetlil slikarjevo subverzivno dejanje poslikave vseh cerkva na slovenski etnični meji od Svetih Višarj do Jadranskega morja med svetovni vojnami. Letos bo izšla tudi enciklopedično zasnovana knjiga Papeži, v kateri bodo predstavljeni vsi papeži od sv. Petra do Franciška. (sta)

TOMIZZEVO DUH

Kulturtragerji

PIŠE MILAN RAKOVAC

Noč bo.
Čas je ko se ljudje zapirajo
V svoje nevarne kokošnjake.
Potem žvečijo kruh
In svoje neznanne želje
In same sebe.

Skozi možgane mi šine preroški verz Svetlane Makarovič, medtem ko na slovenski kulturni praznik poslušam kako (ne)slovenski umetniki, tujci, imigranti, za-mejci znamenito sedmo kitico Zdravljice izgovarjajo v jezikih sveta. Kako dragoceno!

Temačen stih, Svetlanin: noč namreč že je, in še bolj bo. Kani-balsko »srce teme« golta lepoto in razum, v zameno pa domoljubno strast ponuja kot vrhovno vrlino in edino istovetnost Nacije. Bog se usmili, o, Signore Iddio! Strah je zaslužnjil naša srca, zavlekli smo se v kot s svojo skorjo v roki.

Menda je Slovenija edina, ki je kulturo postavila za temelj svojega obstoja in ji namenila državni praznik. Seveda, ta narod so gradili in zgradili Trubar, Krelj, Prešeren, Bleiweiss, Voranc, Cankar, Kosovel, Debeljak... OK, to je lahko mit, je pa veliko bolj stvaren od mojih hrvaških mitov o tvorcih naroda, resničnih in apokrifnih (tu je meja res fluidna): kralji Tomislav, Krešimir, Trpimir, Branimir, pa Zrinski, Frankopani...

Noč bo, noč je, z nočnimi morami, a po noči pride dan. Kaj bomo tedaj »ob jezeru v temni noči«?

Jokali in najedali same sebe? Kaj naj stori pesnik, kaj kultura, ta stari temelj mladega izgubljenega sveta? Iz časov še temnejših noči je tale istrska ljudska:

»Zora rudi
majka sina budi,
ustaj sine,
divojke prolaze...«

Sinovi in hčere vstajajo, dvigajo glas, pišejo, tudi o svetem protokolu slovenskega državnega praznika: Maksimilijana Ipavec o nevarnem enačaju, ki se postavlja med kulturo in zabavo in ki družbo neizogibno vleče v relativizacijo, banalizacijo in primitivizacijo. Mojca Pišek: »Osrednji ljubljanski trg so iz sna zdramili policisti okoli pesnika Franceta Prešerna. Neznani akterji so s simbolično intervencijo ponoči njegov kip ovili z bodečo žico, muzi na spomeniku pa v roke vtaknili klešče...«. Jožica Grgič: »Sedma kitica Prešernove Zdravljice v tujih jezikih in v izvedbi tujcev, ki živijo v Sloveniji, je za marsikoga, če sodimo po odzivih spletnih komentatorjev, subverzivno in celo bogokletno početje... Tej proslavi je zamah dal Damir Avdič z originalno rokovsko izvedbo sedme kitice v bosanščini. In požel bučen ter dolg aplavz občinstva v Gallusovi dvorani, tudi samega državnega vrha in njegovih pribočnikov, taistih, ki so Avdiča, ki v Sloveniji živi z družino, slovensko, če je to komu lahko

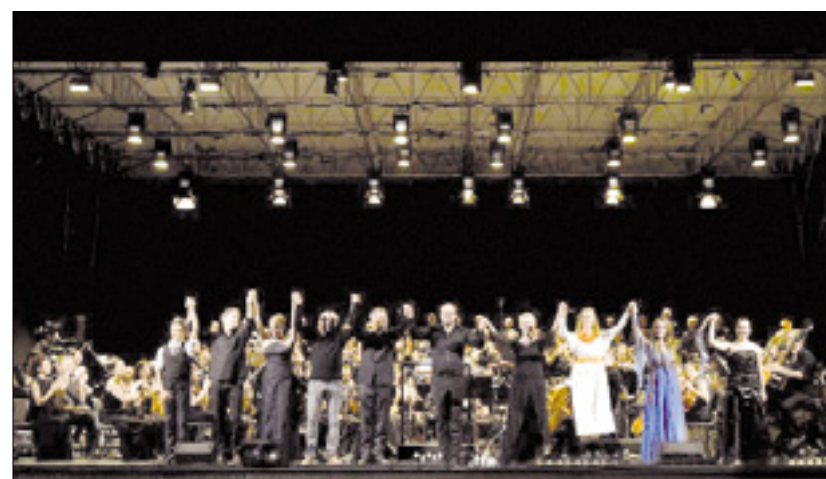
važno, izganjali v rodno Bosno...«

Nezaslišano: na uradni proslavi samo Državo podvreči kritiki? To mi govori, da noči nemara še ne bo že jutri. Kaj takega si, dragi moji, v Hrvaški ne moremo niti predstavljati. Svoboda govora, svoboda umetniške govornice, postaja sredi kaotične krize, ki ogroža idejo združene Evrope in srčiko njene demokracije, vse močnejša in se vzpostavlja v vsej svoji celosti. V Hrvaški, kjer je ponovno v sedlu neokonzervativna struja in smo pričr skrajno desni kulturni revoluciji, ki namerava državo preustrojiti po nacionalistično klerikalnem obrazcu, je glas kulturnikov, izobražencev in študentov še toliko bolj dragocen. Kulturtragerji se upirajo po celi državi. Nemška skovanka »kulturtrager«, ki smo jo Slovani udomacili, označuje človeka, ki spodbuja in promovira kulturo. V Zagrebu imamo celo Društvo Kulturtrager za spodbujanje kultur: rodilnik množine ni le retoričen, ne gre le za hrvaško nacionalno kulturo, temveč za različne, sobivajoče kulture.

Kulturtragerji imamo torej sveto dolžnost, da s prstom kažemo na jasne znake novega fašizma, ki se plazi čez Evropo. Ki je že tu, na domačem pragu: ves lep, legalen, legitimen in politično korekten. Dokler nam ne zalepijo ust in poberejo računalnikov, bomo glasno vrтели naše mlinčke. Iz iste, toda vključujoče ljubezni do vsakega človeka in vseh domovin.

GORIŠKI KULTURNI DOM - Nocoj

Carmina balcanica, koncert za mir in vodo

GORICA - Svojevrsna glasbena prireditev *Carmina balcanica - AgheVodallje*, ki je bila premiersko predstavljena na lanskem čedajskem Mittefestu, bo danes ob 20.30 uri v veliki dvorani goriškega Kulturnega doma. Zamislil si jo je dirigent Valter Sivilotti in jo posvetil vodi, ki združuje vse narode od Furlanije do Balkana. Goriški dogodek želi biti poklon nedavno preminulemu hrvaškemu kantavtorju Arsenu Dediću, s katerim sta desetokrat sodelovala tako Kulturni dom v Gorici kot združenje Canzoni di confine iz Vidma.

Na današnjem koncertu bo prisotnost slovenske kulturne stvarnosti izrazita. Med pobudniki projekta sta goriški Kulturni dom in kulturna zadruga Maja, ki sta k sodelovanju z izvirnimi glasbenimi in pesniškimi deli povabila tržaškega

pesnika Miroslava Košuto (s pesmijo *Razgrnem zemljevid voda*), slovenskega kantavtorja Vlada Kreslina (*Reka*) in nadarjeno novogoriško pevko Tatjano Mihelj. Omenjenim ustvarjalcem so se projektu pridružili še priznani umetniki iz Italije (Paolo Mauresig, Edoardo De Angelis itd.), iz Bosne in Hercegovine (Enisa Bukvić), Albanije, Makedonije, Srbije, Hrvaške (Arsen Dedić). Na goriškem odru se bodo ob tej priložnosti predstavile pevke: Dorina Leka (Albanija), Tatjana Mihelj (Slovenija), Elsa Martin (Italija) in Maya Sar iz Sarajeva, ki je pred leti predstavljala BiH na Eurosongu. Nastopajoče bo spremljal zbor in orkester FJK.

Pri blagajni Kulturnega doma (Ul. Brass 20, tel. 0481.33288, info@kulturni-dom.it) poteka predprodaja vstopnic (po 8 oz. 10€).

GORICA - Županova napoved med soočanjem z deželnim odbornikom

Občina zahteva lastništvo nad Pokrajinskimi muzeji

»Občina bo prihodnji teden formalizirala zahtevo po lastništvu nad Pokrajinskimi muzeji,« je napovedal župan Ettore Romoli na sinočnji avdiciji v občinski svetniški komisiji za kulturo, potem ko je postalo jasno, da deželni odbornik Gianni Torrenti ni prinesel v Gorico zaželenega odgovora na vprašanje, čigavi bodo muzeji po ukinitvi pokrajine. Soočanje je potekalo na županstvu, članom komisije so se pridružili še nekateri mestni svetniki ter deželna svetnika Alessio Gratton in Rodolfo Zibera. Nekaj je bilo tudi občinstva, med katerim so izstopali pokrajinska odbornica Donatella Gironcoli, senatorka Laura Fiasolo in nekateri pokrajinski uslužbenci.

Goriška zahteva po lastništvu včeraj ni dobila jasnega Torrentijevega odgovora, kar je odražalo njegovo nestrinjanje. Dejal je sicer, da nima apriornih zadržkov do nobene opcije, da pa lastništvo ni glavni problem: »Muzejski sistem je neučinkovit in ga moramo reformirati. Ker se ukinja pokrajina in zakon predvideva, da s prvim julijem pokrajinsko premoženje prevzame dežela, se nam v Gorici ponuja priložnost, da postavimo na noge nov sistem upravljanja muzejev. Gorica bo eksperiment.«

Torrenti je najprej povzel razloge, zaradi katerih je dežela sklenila, da ustanovi ERPAC (Ente Regionale Patrimonio Culturale), pod okrilje katerega bodo prešli deželni inštitut za kulturno premoženje (IPAC), Vila Manin in goriški Pokrajinski muzeji. Generalna direkcija - torej »glava« - nove ustanove bo v Gorici, ker dežela stavi na kulturno poklicnost mesta, ki je bilo zanemarjeno in ima v FJK oslabiljeno vlogo, in bo v to vloga tudi denar. Po njegovih zagotovilih pomeni nova ureditev muzejev priložnost za ovrednotenje krajevnih zakladov. »Naš cilj je ukoreniniti v Goriško neko ustanovo, ki bo imela državne in mednarodne ambicije, kar bo doprineslo h kulturni rasti mesta, Posočja in celotne dežele,« je poudaril in dodal, da se bo središnji pomen Pokrajinskih muzejev odražal v sestavi direktije nove ustanove in da bo osebe prihajalo večinoma iz krajevnega okolja.

Župan je najprej izjavil, da je bil Torrenti do danes »prijatelj Gorice« in da zato ne bo tarča apriornih političnih in demagoških napadov. »Kljub mnogim pogovorom pa ostajam prepričan, da je Gorica naravni dedič premoženja Pokrajinskih muzejev, ki so bili pred ustanovitvijo pokrajine že občinski,« je zatrnil in vztrajal, da pravno jamstvo o tem, da bo muzejsko premoženje ostalo vezano na teritorij, še zdaleč ni dovolj, »ker bi lahko dežela kadar koli jamstvo odstranila.« Dejal je še, da se je pripravljen dogovarjati o razširjeni upravi muzejev, »saj občina ne tiska denarja in sama ne bi bila kos takemu bremenu«, da pa ne odstopa od zahteve po lastništvu: »Prihodnji teden bomo v občinskem odboru formalizirali zahtevo, zato da bo deželni svet, ki bo še ta mesec obravnaval predlog zakona, moral upoštevati voljo Goriške.« Skoraj brez izjem so županovo zahtevo sinoči podprli vsi svetniki, ki so nagovorili Torrentija, brez razlikovanja med večino in opozicijo. (ide)

Deželni odbornik Gianni Torrenti (levo) na soočanju z županom Gorice ter občinskimi in deželnimi svetniki (zgoraj) BUMBACA

TRŽIČ - Z dežele »Bojna« napoved

Sara Vito

»Na dežele se pripravljamo na boj. Ob strani bomo stali tržiški županji, predsedniku goriške pokrajine in vsej tržiški mestni skupnosti, saj na celi črti nasprotujemo nadaljnjemu sežiganju premoga v tržiški termoelektrarni.« Tako poudarja deželna odbornica za okolje Sara Vito in pojasnjuje, da dežela ni prejela nikakršnega sporočila ne od podjetja A2A in niti z ministrstva glede postopka za osemletno podaljšanje okoljskega dovoljenja za obratovanje tržiške termoelektrarne.

»Nikakor ni rečeno, da bo okoljsko dovoljenje veljavno do leta 2025, saj mora ministrstvo opraviti celo vrsto preverjanj, z rezultati katerih hočemo biti pravočasno obveščeni,« poudarja Vitova in opozarja, da so na deželi sprožili celo vrsto preverjanj glede učinka izpustov iz termoelektrarne. »Anno Mario Cisint bi rada spomnila, da prejšnji deželni odbor, ki je izrazil njenega političnega tabora, ni ničesar ukrenil in je pustil krajevne uprave popolnoma same,« poudarja Vitova, po kateri bodo še naprej zagovarjali določila iz deželnega energetskega plana, ki predvideva ukinitvev sežiganja premoga. Deželna odbornica napoveduje, da se bo v kratkem sestala s tržiško županjo Silvio Altran in predsednikom pokrajine Enricom Gherghetta, s katerima deli prepričanje, da je treba v tržiški termoelektrarni čim prej prekiniti sežiganje premoga.

GORICA - Za preverjanje avtomobilskih registrskih tablic

Kamere ob vhodu v mesto

Mestni redarji so lani naložili skoraj 10.000 glob - Občina je unovčila 383.000 evrov

Goriška občina bo namestila štiri nove varnostne kamere ob glavnih mestnih vpadnicah. »Z novimi videokamerami bomo avtomatično preverjali avtomobilske registrske tablice. Tako bomo znali, če je lastnik poravnal zavarovanje, če je vozilo ukradeno, če se v njem pelje osumljenec kakega kaznivega dejanja,« pravi poveljnik goriških mestnih redarjev Marco Muzzati, ki je včeraj z županom Ettorejem Romolijem podal obračun lanskega delovanja. »Mestni redarji so opravili izredno dobro delo; naložili so 9825 glob, kar je precej več kot leta 2014, ko je bilo izdanih 6671 kazni,« je poudaril Romoli in opozoril, da bodo nove kamere pomembno prispevale k zagotavljanju varnosti v goriški občini. »V nekaterih mestih so z njimi že opremljeni in

Lani se je nabralo 4983 kazni zaradi neplačane parkirnine v modrih conah, 2021 je bilo glob zaradi nepravilnega parkiranja

povsod uspešno služijo svojemu namenu,« poudarja župan, medtem ko Muzzati pojasnjuje, da je v mestu že nameščenih 16 videokamer, za njihove posnetke redno sprašujejo policisti, karabinjerji in finančni stražniki. Za štiri nove kamere bo občina dobila 25.000 evrov, za vzdrževanje obstoječih pa dodatnih 35.000 evrov. Za nakup novih vozil bo imela na voljo 26.000 evrov, 50.000 evrov bo šlo za nakup novih uniform, 10.000 evrov pa za posege v korist socialno ogroženih posameznikov. Vsa omenjena sredstva bo dala na razpolago dežela. Muzzati razlaga, da imajo v zadnjih letih tudi mestni redarji vse več opravka s kamerami. »Udeleženi nesreč ali prejemniki glob pogosto snemajo z mobilni telefoni mestne redarje pri delu, saj se zatem marsika-

Mestna redarka v Gorici BUMBACA

GORICA Odpeljali sto migrantov

Iz Gorice so včeraj dopoldne odpeljali sto pakistanskih in afganistanskih migrantov, ki so jim novo zatočišče zagotovili v Emiliji Romagni in Toskani. S prefektore so sporočili, da je premostitev odredilo notranje ministrstvo s ciljem znižanja števila prebežnikov na Goriškem, kar pomeni olajšanje bremena za sprejemne ustanove, ki so pod velikim pritiskom. Migrante so v dopoldanskih urah spravili na dva avtobusa, ki sta se v spremstvu policije odpravila proti Emiliji Romagni in Toskani, kamor sta dospela sredi popoldneva.

GORIŠKA - Dežela Za regulacijo vodotokov 300.000 evrov

Na predlog deželne odbornice za okolje Sare Vito je deželni odbor med včerajšnjim zasedanjem potrdil finančno kritje za regulacijske posege, ki jih bodo letos opravili na nekaterih vodotokih iz goriške pokrajine za povečanje poplavne varnosti.

»Dva regulacijska posega se bosta lahko začela v zelo kratkem času, za tretjega se še mora zaključiti postopek za izbiro izvajalca,« pojasnjuje deželna odbornica Sara Vito.

Predvideni so regulacijski posegi na nekaterih potokih na območju občin Krmin, Dolenje, Mariano in Romans, ki so skupno vredni 93.000 evrov. V kratkem se bo začel tudi regulacijski poseg na desnem bregu Soče med Gradiščem in Zagrajem, kjer bodo odstranili del naplavljenega gramoza; takoj zatem bodo obnovili poškodovani kamnomet, ki zavaruje Gradišče pred deročo vodo. Skupno je poseg vreden 141.000 evrov. Dežela Furlanija Julijska krajina načrtuje še nekaj regulacijskih posegov na manjših vodotokih v raznih krajih po goriški pokrajini, v tem primeru bo na voljo 75.500 evrov.

teri med njimi s pomočjo odvetnika skuša izogniti kazni. Zaradi tega moramo biti pri vseh svojih postopkih toliko bolj natančni.«

Na goriški občini je skupno zaposlenih 35 mestnih redarjev; njihova srednja starost je petdeset let. Na voljo imajo sedem avtomobilov, en kombi in šest koles. Lani so na poveljstvu prejeli 7762 telefonskih klicev; opravili so sedem posegov zaradi sežiganja odpadkov, triinštrideset krat so posredovali zaradi poginulih živali na cestišču, pet je bilo podrtih dreves, ki so ovirala promet, v petih primerih je na cestišče padal omet, kar 579 posegov so opravili zaradi nepravilno parkiranih avtomobilov, ki so ovirali promet. 134 je bilo avtomobilov, ki so bila parkirana pred hišnimi in dvorišnimi vhodi, 61 je bilo posegov zaradi okvar na semaforjih.

Mestni redarji so lani največ dela imeli na področju prometne varnosti. Naložili so 2021 glob zaradi nepravilnega parkiranja, 4983 je bilo kazni zaradi neplačane parkirnine v modrih conah. 87 avtomobilov je bilo parkiranih na avtobusnih postajah, 46 avtomobilov na prehodih za pešce in 19 avtomobilov na parkirnih mestih za invalide. Šestnajst lastnikov so oglobili, ker niso opravili tehničnega pregleda vozil, 70 avtomobilistov je vozilo prehitro, 26 jih je izsililo prednost, 14 jih ni bilo pripetih z varnostnim pasom, 23 jih je zapeljalo skozi križišče pri rdeči luči na semaforju. Devet avtomobilistov je pozabilo doma vozniško dovoljenje, sedem jih ni bilo zavarovanih. Lani niso obravnavali niti enega voznika pod vplivom alkohola, pred dvema letoma sta bila dva. Skupno so z vozniki dovoljenj odvzeli 850 točk.

»V zadnjih časih vse več občanov kliče na poveljstvo mestnih redarjev. Cel kup ljudi se pritožuje zaradi nepravilno parkiranih avtomobilov; glede tega se morajo Goričani res malce poboljšati,« je predstavitev podatkov sklenil župan Ettore Romoli. (dr)

GORICA - Čeprav so pobudniki peticije zbrali tisoč podpisov

Župan »pokopal« rajone

V Ločniku so se včeraj zbrali tudi slovenski zagovorniki oživitve rajonov; na fotografiji so vidni Silvan Primosić, Marilka Koršič in Julijan Čavdek, bili pa so še Bernard Spazzapan, Marjan Brescia, Lovrenc Persoglija, Niko Klanjšček in Miloš Čotar

BUMBACA

Goriški župan Ettore Romoli je »pokopal« rajonske svete in jih ne namerava več oživiti. Potem ko so včeraj dopoldne pobudniki peticije pojasnili, da je njihovo zahtevo po oživitvi rajonov podpisalo tisoč ljudi, smo župana vprašali, kaj namerava storiti. »Nič,« je odgovoril kratko in jedrnat; takoj zatem je napovedal, da bodo pristojni uradi preverili podpise in peticijo kot tako, pripravljen je tudi na srečanje s pobudniki peticije, vendar ne odstopa od svojega prepričanja, da ni prave potrebe po oživitvi rajonov. Županom delijo podobno mnenje tudi ostali člani njegovega odbora. »Dežela ukinja pokrajine in združuje občine v medobčinske unije. Ne vidim razloga, zaradi katerega bi mi ustanavljali nove upravne organe, če ostali mislijo izključno na njihovo krčenje,« je poudaril občinski odbornik Guido Pettarin, ko so pred dvema mesecema pobudniki referendumu začeli zbirati podpise.

Včeraj se je njihovo zbiranje uradno zaključilo; pobudniki peticije so se sestali na sedežu nekdanjega rajonskega sveta v Ločniku, kjer so poudarili, da goriška občinska uprava vse bolj zapostavlja periferna območja. »Župan se zanima samo za središče mesta, zlasti za Travniki in za ostale središčne ulice, medtem ko periferije ne niti povoha,« je poudarila občinska svetnica SSK Marilka Koršič, medtem ko so trije nekdanji rajonski predsedniki Giorgio Stabon (Ločnik), Marjan Brescia (Štandrež) in Lovrenc Persoglija (Pevma-Oslavje-Štma-ver) pojasnili, da jim številni domačini še vedno zaupajo svoje potrebe in jih prosijo, naj oni posežejo v pristojnih občinskih uradih, »kot če bi rajoni še obstajali«. Bernard Spazzapan, član mestne sekcije SSK, je razložil, da so ljudje zelo rade volje podpisovali peticijo, saj so se strinjali s pobudniki, da so rajonski sveti opravljali pomembno vlogo povezovalca med občinskimi upravljavci in periferijo. »Rajonski sveti so redno vzdrževali poslopja v občinski lasti, pomislimo na Pevmo in Štma-ver,« je spomnil bivši občinski svetnik Silvan Primosić, medtem ko je bivši rajonski svetnik s Placute in iz Svetogorske četrti Miloš Čotar opozoril, da so imeli rajoni tudi pomembno čezmejno vlogo. »Naš rajon je gojil redne stike s krajevno skupnostjo iz Solkana, ki so zdaj skoraj povsem zamrli,« je dejal in skupaj z ostalimi pojasnil, da se peticija sklicuje na deželni zakon št. 1 z dne 11. februarja 2011 in točneje na spremembo v 2. odstavku prvega člena, na podlagi katerega bi bilo v Gorici zaradi prisotnosti Slovencev mogoče ustanoviti šest okrožij, omenja pa tudi dekret predsednika republike z dne 18. decembra 2008, kjer so navedena okrožja, v katerih je predvideno izvajanje 10. člena zaščitnega zakona.

Tudi pobudniki peticije sicer že vedo, da župan nikakor ne namerava oživiti rajonskih svetov, vendar so prepričani, da vseeno velja vztrajati. Oživitve rajonov bi moral vključiti v svoj volilni program kak izmed županskih kandidatov, ki se bodo prihodnje leto predstavili na občinskih volitvah, kar pa pomeni, da bi se v občinskem svetu s tem vprašanjem spet ukvarjali komaj med prihodnjim mandatom.

Danjel Radetič

LOKVE - Sneg

Planota je pobeljena

Trnovska planota je spet pobeljena. Včeraj se je na Lokvah in v sosednjih krajih nabralo od dvajset do trideset centimetrov snega. Ker se je sneg oprijemal cestišča, so včeraj dopoldne prepovedali promet za priklopnike in polpriklopnike na cesti Ajdovščina-Col-Črni Vrh-Godovič-Idrija. V popoldanskih urah so pristojne službe splužile večino cest, tako da pod večer ni bilo več posebnih težav. Nove pošiljke snega gre pričakovati tudi drevi in v prihodnjih dneh.

Zasneženo cestišče med Ajdovščino in Godovičem

RONKE-ŠTARANCAN-TRŽIČ - O učinkih združitve treh občin

Več prednosti ali slabosti?

Karlo Mucci opozoril na vprašanje širitve območja, kjer je predvidena zaščita slovenske narodne skupnosti

GORICA - Posvet Z višješolci proti nasilju nad ženskami

V Palači Attems Petzenstein v Gorici bo danes med 10. in 12. uro posvet o nasilju nad ženskami in o vlogi sredstev javnega obveščanja pri njegovem preprečevanju. Namenjen je višješolskim študentom; pokrajinska uprava ga prireja v sodelovanju z zvezo proti nasilju nad ženskami, Fundacijo Goriške hranilnice, združenjema SOS Rosa in Da donna a donna ter z raznimi drugimi organizacijami.

Spregovorili bodo podpredsednik Fundacije Goriške hranilnice Roberto Collini, vodja letnega oddelka goriške kvesture Claudio Culot, novinar Cristian Seu, umetnik Mattia Campo dall'Orto, psihoterapevtka iz združenja SOS Rosa Caterina Di Dato, psihoterapevtka iz združenja Da donna a donna Laura Calabrese, psiholog Giandomenico Bagatin in kriminolog Alessandro Bozzi. Srečanje bo vodila pokrajinska odbornica Ilaria Cecot.

Opoldne bodo prerezali rdečo nit, ki simbolizira nasilje nad ženskami, obenem bodo v zrak spustili pisane balončke.

Podatke iz dveh študij interpretirajo popolnoma različno; eni izpostavljajo prednosti večje in politično vplivnejše občine, drugi poudarjajo, da so manjše občine bližje ljudem in uspešneje odgovarjajo na njihove potrebe.

Združenje Liberta, Territorio, Solidarietà je v Ronkah izpeljalo javno srečanje, na katerem so spregovorili o združevanju med ronško, štarancansko in tržiško občino, o katerem se bodo prebivalci treh omenjenih občin letos izrekli na referendumu. Uvodoma je navzoče nagovoril predsednik združenja Franco Brusca, zatem sta o pozitivnih in negativnih platih združevanja predavala Franco Iurlaro in Rudi Vittori.

Govornika sta uvodoma povedala, da so po drugi svetovni vojni številne države znižale število svojih občin. Danska jih je imela 1395 in jih danes ima le 275; na avstrijskem Štajerskem je bilo 539 občin, zdaj jih je 287. Iurlaro in Vittori sta se strinjala, da bi združitve treh občin iz Laškega prinesla velike spremembe, saj bi nova občina štela kar 50.000 prebivalcev. V nadaljevanju je Iurlaro opozoril, da so si občine Ronke, Štarancan in Tržič med sabo zelo različne, zato združitve med njimi ne bi prinesla velikih koristi, medtem ko je Vittori poudaril, da bi imela nova občina večjo politično težo in da bi lahko ponujala več storitev z nižjimi stroški.

»Pred referendumom bi morali izdelati načrt, v katerem bi preverili vse učinke združevanja; doslej tega niso storili,« poudarja Iurlaro, ki je prepričan, da so najboljše organizirane občine, ki imajo od pet do trideset tisoč prebivalcev. »Pravijo, da bi z združitvijo treh občin prihranili kar nekaj denarja, vendar je treba

Table treh občin

BONAVENTURA

upoštevati, da bi se koristi izničile zaradi ustanovitve nove medobčinske zveze in zaradi nižjih državnih prispevkov,« razlaga Iurlaro, medtem ko je Vittori prepričan, da Tržič v novi občini ne bo prevladal nad Ronkami in Štarancanom. »Volivci bodo izbrali župana, ki sem jim bo zdel najboljši ne glede na to, od kod bo doma,« pravi Vittori in ugotavlja, da bi z novo občino morali ustvariti nov občutek skupnosti, pri čemer bi lahko ohranili vse, kar je doslej družilo ljudi. »Nova občina prvih pet let ne bo podvržena omejevalnim določilom

GORICA - Polemika

Gherghetta ni podpisal Razjezil tudi komuniste

»Uporaba pokrajinskih dvoran je dovoljena le na podlagi ustreznega pisma, ki ga podpisujem jaz. Nikoli nisem podpisal pisma o uporabi pokrajinske dvorane v Palači Attems Petzenstein za protimanifestacijo o fojbah in eksodusu, ki sta jo organizirali skupini Resistenza storica in Sinistra goriziana antifascista, zato nisem ničesar preklical. Ko je prošnja prišla, preprosto nisem podpisal dovoljenja,« odgovarja predsednik pokrajine Enrico Gherghetta na polemiko okrog odpovedi posveta »o dnevu spomina med zgodovinsko mistifikacijo in rehabilitacijo fašizma«.

Gherghettova drža je razjezila tudi pokrajinsko federacijo Komunistične partije Italije: »Predsednika pokrajine opozarjamo, da 21. člen ustave, ki jamči svobodo izražanja, ne mora biti suspendiran 10. februarja in da na posvetu, ki nikakor ni bil nezakonit, bi sodelovali cenjeni in kvalificirani zgodovinarji. Gherghetto tudi opozarjamo, da je antifašizem eden izmed temeljev naše ustave. Gorica pa žal postaja neke vrste nova prestolnica fašizma: gibanje CasaPound ima svoj sedež v neposredni bližini občine in prireja shode z udeležbo občinskih odbornikov, na županstvu prireajo sprejeme za odred X Mas z rimskimi pozdravi in saloskimi zastavami. Gherghetta se tega ni zavedel in misli, da imajo 10. februarja pravico do besede le ezuli (ali njihovi politični predstavniki). Tudi po zaslugi Demokratske stranke in Gherghette se antifašizmu krati pravica do državljanstva. Občane zato pozivamo k novemu odporu ter zaščitenju demokratičnih in antifašističnih vrednot ustave.«

pakta stabilnosti. Dobili bomo 500.000 evrov na leto za obdobje treh let za kritje stroškov ob združitvi, nakar bomo imeli na razpolago še dvakrat po 250.000 evrov. Upoštevati je treba, da male občine v prihodnjih petih letih ne bodo v stanju zagotavljati vseh sedanjih storitev, medtem ko bo večja občina lahko ponujala sedanje in še nove usluge,« pravi Vittori in razlaga, da imajo zdaj tri župane, osemnajst odbornikov in šestdeset svetnikov, medtem ko bodo po novem imeli enega župana, sedem odbornikov in 24 svetnikov. Stroški se bodo znižali s 558.000 na 298.000 evrov. Stroški za osebe pa se bodo znižali s 17.824.000 za 460 zaposlenih na 12.402.000 evrov za 318 zaposlenih. Vittori poudarja, da ne bodo odslavljali zaposlenih, saj se bo število občinskih uslužbencev znižalo zlasti po zaslugi upokojitev.

Ronškega srečanja se je udeležil tudi predsednik društva Jadro Karlo Mucci, ki je vprašal, ali bo zaščita slovenske narodne skupnosti, ki velja v Tržiču in Ronkah, po združitvi razširjena tudi na Štarancan. Na vprašanje ni dobil odgovora, govorniki so le povedali, da so se pred srečanjem dogovorili, da ne bodo obravnavali političnih vprašanj. »Prepričan sem, da ni mogoče krčiti sedanje stopnje zaščite. Zato bi morali v primeru združitve območje zaščite razširiti tudi na Štarancan,« je odvrnil Mucci.

V uvodnem delu zasedanja je Franco Brussa opozoril, da bo referendum veljaven, če se bo na volišča odpravilo vsaj deset odstotkov volivnih upravičencev; zaradi tega je toliko bolj pomembno, da se prebivalci treh občin čim bolj seznanijo s celotno zadevo.

POSOČJE - Prvi korak storjen

Pot miru od Alp do Jadrana vpisana v Unescov poskusni seznam svetovne dediščine

Pahor odkriva tablo na Trgu Evrope

Pot miru od Alp do Jadrana - dediščina prve svetovne vojne je bila na dan slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja, vpisana na Unesco poskusni seznam. S tem je bil storjen prvi korak k postopku nominacije za Unesco seznam svetovne dediščine. »Verjamemo, da se bosta v postopku nominacije Pori miru pridružili tudi Italija in Avstrija, s predstavniki katerih so bili opravljeni uspešni preliminarni pogovori,« dodajata podpredsednica nacionalnega odbora Petra Svovjšak in predsednik uprave fundacije Zdravko Likar, ki ima sedež v Kobaridu.

Kot smo že poročali, je slovenska vlada 16. decembra lani na pobudo Nacionalnega odbora za obeleževanje 100-letnice prve svetovne vojne (2014-2018), ki mu predseduje ministrica za obram-

bo Andreja Katič, podprla odločitev odbora, da *Pot miru od Alp do Jadrana* vpiše na evropski svetovni seznam kulturne dediščine. Nalogo je zaupala Fundaciji Poti miru v Posočju. Ta je skupaj s predstavniki nacionalnega odbora, ministrstev za kulturo in obrambo, Zavoda za varstvo kulturne dediščine in Unesco komisije za Slovenijo oblikovala skupino za pripravo dosjeja za omenjeno nominacijo na Unesco poskusni seznam svetovne dediščine. Pri slednjem gre za pregled spomenikov ali območij, za katere država podpisnica konvencije ocenjuje, da bi v prihodnosti lahko kandidirali za vpis na seznam svetovne dediščine.

Poti miru od Alp do Jadrana so lani slovesno odprli na Trgu Evrope - Trisalpinu, ki simbolno povezuje sosednji me-

Pot miru je speljana tudi mimo Cerja

sti v dveh državah: Novo Gorico in Gorico. Slavnostni govornik je bil slovenski predsednik Borut Pahor, Italijo je zastopal senator Franco Marini, predsednik vladnega odbora za obeleževanje obletnice nacionalnega pomena. Soško bojišče prve svetovne vojne je za seboj pustilo veliko

ostalin: vojaška pokopališča, kaverne, strelske järke, kostnice, kapele, spomenike, muzeje na prostem in druga obeležja, ki predstavljajo pomembno snovno in nesnovno dediščino evropske in svetovne zgodovine ter opozarjajo na potrebo po miru in sodelovanju med narodi. (km)

NOVA GORICA - Usoda remize na Majskih poljanah

Občina ali trgovina?

Remiza poleg nakupovalnega središča

FOTO K.M.

O novogoriški remizi oziroma nekdanjem obračališču lokomotiv v javnosti dobro leto, odkar je bilo dokončno odločeno, da diskontne trgovine s pohištvom Dipo v njej ne bo, skorajda ni bilo govora. Včasih se omenja kot pribežališče brezdomcev ali pa v zvezi z azbestno kritino, ki predstavlja grožnjo za okolje. Da objekt propada in bi bil potreben sanacije in obnove, priznava tudi novogoriški župan Matej Arčon, a obenem poudarja, da remiza ni last občine. Lastnik je avstrijska družba Immorent, ki je gradila tudi bližnji nakupovalni kompleks. Se pa v tem kontekstu nekaj vendarle premika: v roku enega meseca naj bi lastniki remize občini poslali ponudbo za odkup objekta.

Remiza je z občinskim odlokom zaščitena kot objekt tehnične kulture, v veljavnem občinskem podrobnem prostorskem načrtu pa, ohlapno sicer, piše, da je treba del objekta nameniti za javne vsebine oziroma kulturne dejavnosti, kar naj bi lastnik načeloma moral spoštovati. Ko je pred dobrim letom dni remizo z diskontno pohištveno trgovino Dipo želela zasedati skupina Rutar, je v lokalni skupnosti zavrelo. Interesent se je nato umaknil, objekt pa še naprej propada.

»Občina ima omejena finančna sredstva, da bi lahko z lastnimi sredstvi financirala odkup in sanacijo objekta in mu nato dala primerne vsebine. Potrebno bi bilo najti kompromis med javnim in zasebnim in interesom. V bodoče se nam obetajo sredstva z naslova trajnostne urbane strategije TUS. Nimamo jih še odobrenih in vsebinsko opredeljenih, a vidimo v tem priložnost, saj bo ta del mesta pri tej strategiji imel prioriteto,« pravi župan Arčon, ki upa, da bi lahko glede remize z lastniki dobili skupen jezik. »Ali je to javno zasebno partnerstvo ali stavbna pravica ali odkup je to danes težko napovedovati,« pravi župan.

Immorent je po njegovih besedah v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja. »Naša dolžnost je ta, da bomo zraven sodelovali kot stranka v postopku, ker zasledujemo javni interes, da mora biti sanacija in vsa ureditev okolice v skladu s prostorskimi akti. Obljubljeno je, da nam bodo v roku enega meseca poslali ponudbo za odkup tega objekta. Na podlagi ponudbe in naših zmožnosti se potem lahko pogovarjamo naprej. Sicer pa če bo projekt v skladu z prostorskimi akti in da mi finančnih sredstev ne bomo imeli, se bo pač tam zgodila še ena trgovina, kar seveda glede na tehnično dediščino, ki je tam, ni sprejemljivo,« poudarja župan, ki pa se obenem zaveda, da je sanacija objekta z okrog 3.500 kvadratnimi metri površin velik zalogaj.

Kaj bi občina, če bi objekt odkupila oziroma uspela vplivati na vsebine, rada vanj postavila? »Ideja je bilo doslej že veliko. Ena izmed njih predvideva premestitev celotne ljubiteljske kulture iz Točke, medgeneracijski center, ureditev prostorov za co-working in mlade podjetnike, tehnično kulturo ... Ideja je veliko, zavedati pa se moramo, da občina ni lastnik in ima omejena sredstva za morebiten nakup,« ostaja realen župan.

Kot rečeno, se remiza omenja tudi kot pribežališče ljudi s socialnega roba ter kot objekt, ki je zaradi azbestno-cementne kritine potencialna nevarnost za okolje. Glede teh vprašanj smo se obrnili na ministrstvo za okolje in prostor, kjer so za Primorski dnevnik pojasnili: »Glede na vaše podatke predvidevamo, da gre za objekt, ki je bil prekrit z azbest-cementno kritino pred letom 1980. Ravnanje z azbestnimi izdelki ureja Uredba o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest, ki določa, da je ponovna uporaba azbest-cementnih izdelkov in priprava azbestnih odpadkov za njihovo ponovno uporabo, prepovedana,« pojasnjujejo na ministrstvu

in dodajajo, da ker v tem primeru ne gre za ponovno uporabo navedenih izdelkov, saj je bila streha kot kaže postavljena pred uveljavitvijo navedene uredbe, inšpekcija za okolje in naravo republiškega inšpektorata za okolje in prostor nima pravne podlage za ukrepanje. »Inšpekcija za okolje in naravo pa bo opravila izredni inšpekcijski pregled v zvezi z morebitnimi nepravilnostmi v notranjosti omenjenega objekta,« še zagotavljajo na ministrstvu v Ljubljani.

Katja Munih

Na valentinovo stojnice s cvetjem

Na valentinovo bo pokrita tržnica v Goriči izjemoma odprta, sicer odprte bodo samo cvetličarne, ki bodo privabljale tiste za ljubljence, ki na ta dan radi izkazujejo ljubezen izvoljenki s cvetnim darom. Pet cvetličarjev, koliko jih ima na goriški tržnici stojnico, bo v nedeljo na delu med 7. in 13. uro.

ŠEMPETER - Rak dojke

Dora kmalu v bolnišnici

Tudi v šempetrski splošni bolnišnici se pripravljajo na uvedbo državnega presejalnega programa za raka dojk Dora.

»Zadeva se je nekoliko zaustavila zaradi prevelikih zahtev za opremo prostora,« pojasnjuje direktorica šempetrske bolnišnice Nataša Fikfak in dodaja, da so v bolnišnici, kjer že nekaj let izvajajo tudi onkološko dejavnost, kadrovske že pripravljene na izvajanje programa. »Javno naročilo je sproženo, v roku enega meseca bi moralo biti tudi vse narejeno. Potrebna je namreč adaptacija spremljajočih prostorov, kjer se bo izvajala ta dejavnost, saj gre za velike zahteve, glede na to, da gre za zdrave ženske, ki bodo hodile na slikanja predvsem v popoldanskem času. Na srečo smo kadrovske že pripravljene,« zagotavlja Fikfakova.

Dora je državni program presejanja za raka dojk, ki ga organizira Onkološki inštitut v sodelovanju z ministrstvom za zdravje in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Program omogoča vsem ženskam med 50. in 69. letom starosti z vnaprejšnjim vabljenjem pregled z mamografijo, kjer gre za slikanje dojk z rentgenskimi žarki. Načrt predvideva širitev programa na območje celotne Slovenije do leta 2018. V četrtek

NATAŠA FIKFAK K.M.

i je z delovanjem začel v območni enoti Zavoda za zdravstveno zavarovanje Koper. Presejalno slikanje žensk se bo najprej začelo v mobilni enoti Dora v Postojni. V šempetrski bolnišnici so se dolgo borili tudi za izvajanje onkološke dejavnosti, ki je začela januarja 2009 v sodelovanju z ljubljanskim Onkološkim inštitutom. Tedaj so začeli z izvajanjem sistemskega zdravljenja raka na dojkah, raka debelega črevesja in pljučnega raka.

»V tem trenutku nudimo popolno obravnavo raka dojke od diagnoze do začetne in nadaljnje kemoterapije. To se pravi, da naše bolnice v Ljubljano odhajajo samo na obsevanje in seveda, če je potrebno, po drugo mnenje ali če so vključene v kakšne študije. Nudimo tudi osnovno zdravljenje za krvne rake - levkemije, plazmocitom - akutne levkemije se sicer zdravijo izključno na kliničnem centru, vse ostalo pa v naši bolnišnici, spet razen nekaterih izjem. Sicer pa so tudi na tem področju premiki. Kot center smo dobili možnost sodelovanja v dveh mednarodnih velikih študijah, kar pomeni, da bodo naši bolniki deležni zdravila, ki niso še registrirana, kar je zelo pomembno - gre namreč za možnost več,« pojasnjuje Fikfakova. V šempetrski bolnišnici izvajajo tudi operacije in kemoterapije raka širokega črevesa. »Tukaj smo sicer nekoliko omejeni, ker vsa zdravila v bolnišnici niso še na voljo. Nekateri bolniki se zato morajo še vseeno voziti v Ljubljano,« opozarja sogovornica in dodaja, da v letošnjem letu širitev programa onkologije v šempetrski bolnišnici sicer ni predvidena, morda bodo ob koncu leta širili le kemoterapijo s področja sečil s sodelovanjem onkološkega inštituta in bolnišnične urološke službe.

Šempetrska bolnišnica je bila poleg ljubljanskega onkološkega inštituta ena prvih slovenskih bolnišnic, ki je onkološkim bolnikom nudila zdravljenje blizu doma. Za pridobitev tega programa se je bilo treba precej boriti, pravi Nataša Fikfak. »Nismo pa še imenovani kot center za onkološko dejavnost, čeprav smo za ta naziv lani kandidirali z vsemi podatki, a se je republiški zdravstveni svet odločil, da nam tega naziva ne da. Zaenkrat iz razloga, da se moramo kadrovske okrečiti, s čimer pa se tudi strinjam,« zaključuje direktorica šempetrske bolnišnice. (km)

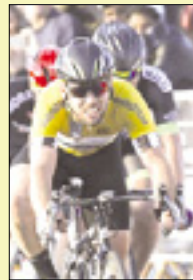

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

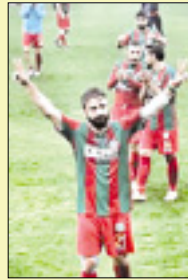

Primorski
dnevnik

Cavendish osvojil Katar

DOHA - Britanski kolesar Mark Cavendish (Dimension Data) je zmagovalac 15. kolesarske dirke po Katarju. V zadnji, peti etapi od Sealine Beach Resorts do Doha Cornicheja, dolgi 114 km, je sicer slavil Norvežan Alexander Kristoff (Katjuša), kar je bila njegova tretja etapna zmaga na letošnji dirki. Drugo mesto v etapi je po fotofinišu osvojil Cavendish, tretjega pa Belgijec Roy Jans. V skupnem seštevku je Britanec Norvežana premagal za pet sekund.

Kurdski »športni« upor

ANKARA - Prve sekunde turškega nogometnega pokala med Fenerbahçejem in kurdskim Amedspor, je v uvodnih sekundah igral le Fenerbahçe. Kurdi so se obrnili proti tribunam in obstali za 30 sekund ter na tak način protestirali proti kazni turške nogometne zveze, ki je odredila nastop brez publike zaradi ideološke propagande v klubu oziroma skandinavskih sloganov iz tribun kot »Povsod je upor«, »Otroci naj ne umirajo, ampak gledajo tekme«. Zaradi podobnega zapisana na Facebooku je bil prejšnji teden kaznovan tudi najboljši igralec ekipe Deniz Naki.

KOŠARKA - Liga NBA se je ta konec tedna zaustavila, saj bo v Torontu tekma zvezd

»Bojevniki« in Curry

Moštvo Golden State Warriors ogroža rekorden niz zmag Chicago Bullsov Michaela Jordana iz sezone 1995/1996

Ameriška poklicna košarkarska liga NBA ta konec tedna miruje, saj poteka v Kanadi, točneje v Torontu, tradicionalna tekma zvezd oz. »All Star Game«. To pomeni, da je prvi del regularne sezone mimo, saj so vsa moštva že odigrala več kot polovico od skupno 82 srečanj, tako da je na počil čas za obračun o letošnjem prvenstvu.

Rekordni bojevniki

Marsikdo je pred začetkom letošnje sezone napovedoval, da je zmaga v lanskem finalu že nasitila prvake moštva Golden State Warriors. Očitno se je več ljudi motilo, saj igrajo letos varovanci trenerja Steveja Kerrja morda še bolj dopadljivo košarko od tiste, ki so jo predvajali lani. Kerrja je sicer zaradi okrevanja po operaciji hrbtnice na prvih 43 tekmah nadomestil pomožni trener Luke Walton, ki je poskrbel za začetni niz 16 zaporednih zmag, preden je krmilo ekipe ponovno prepustil Kerru pa je bilo razmerje ekipnih uspehov 39-4, kar je drugi najboljši izkupiček v zgodovini lige. Do današnjega dne pa se število porazov ni spremenilo, medtem ko so zmage narasle, saj so Warriorsi doslej osvojili 48 zmag na 52 tekmah (najuspešnejši začetek v zgodovini lige NBA op.av.), tako da še vedno ogrožajo rekord Chicago Bullsov iz sezone 1995/1996, ko so Michael Jordan in soigralci nanizali 72 zmag in 10 porazov. Zanimivo pa je tudi, da so Warriorsi na domačih tleh še vedno nepremagani, sploh pa so v dvorani Oracle Arena v Oaklandu na prehodu med lansko in letošnjo sezono nanizali že 42 zaporednih zmag.

Še bolj rekorden Curry

Čeprav je glavni adut Warriorsov skupinska igra, bi moštvo iz Oaklanda zagotovo ne doseglo toliko zmag, ko bi ne računalo na Stephu Curryja. Lanski MVP rednega dela sezone beleži rekordne številke. Na petdesetih tekmah je zadel že 245 metov za tri točke (iz 540 poskusov, kar pomeni, da ima izza črte 7,25 zaviljivi odstotek 45,3), za dve točki meče več kot 50-odstotno, njegovo povprečje pa znaša 30 točk na tekmo, ki jim dodaja po 5,3 skoka, 6,6 asistenc in skoraj 2 ukradeni žogi na dvoboj. Sploh pa je Curryjeva igra navdušujoča tudi zaradi izredno atraktivnih potez, številka 30 pa je tudi postavila nove mejnike pri izvedbi meta, tako da je Curryja v bistvu skorajda nemogoče braniti pri katerikoli razdalji od koša. Pravi atlet z neverjetnimi fizičnimi sposobnostmi? Ne, le 191 centimetrov visok organizator igre.

Kaj pa ostali?

Kljub temu, da je Golden State na prvi pogled nepremagljiv, se bo moral do konca soočiti z ostro konkurenco. Na zelo nevarne nasprotnike bo naletel znotraj lastne zahodne konference, saj je odlični prvaki del sezone odigrala ekipa San Antonio Spurs, ki je verjetno edina prava stalinica v zadnjih dvajsetih letih, saj še vedno računa na izkušeno trojico, ki jo sestavljajo Duncan, Parker in trenutno poškodovani

Moštvo Detroit Pistons je 16. januarja letos zadalo Stephu Curryju in ekipi Golden State Warriors enega izmed štirih porazov v letošnji sezoni

ANSA

Denver Nuggets od osmega mesta v zahodni konferenci. V podobnem položaju so tudi Sacramento Kingsi Marca Belinellija (10,9 točke, 2 asistenci in 1,9 skoka), medtem ko ima še manj zmag ekipa Brooklyn Nets, za katero nastopa Andrea Bargnani (6,6 točke in 2,1 skoka). Play-off je prava utopija tudi za nekdanje Bargnanijeve soigralce moštva New York Knicks, za katere igra letos Saša Vujačić (3,8 točke, 1,2 asistenc in 2,1 skoka). V končni prvenstva bo najverjetneje ponovno igral tudi zelo izkušen Beno Udrih (4,8 točke, 2,7 asistenc in 1,7 skoka), ki je med sezono iz Memp-hisa prestopil v Dragičev Miami, tako da je Slovenija na Floridi odlično zastopana.

Zvezdniški konec tedna

Kot smo že prej omenili, bodo igralci za nekaj dni pozabili na »prvenstvene muke«, saj jih čaka 65. »All Star Weekend«. Sinoči sta se na tekmi mladih upov pomerila selekcija najboljših ameriških košarkarjev in reprezentanca najbolj perspektivnih igralcev iz preostalih držav sveta (med katerimi tudi Srb Jokić in Hrvata Hezonja in Bogdanović), ki jih je vodil selektor italijanske izbranve vrste Ettore Messina. Nocoj bo na vrsti tekmovalje v metu za tri točke, h kateremu bodo levji delež prispevali Golden State Warriors. Favorit je Steph Curry, za prestižno nagrado pa se bodo potegovali tudi njegov soigralec oz. »Splash Brother« Klay Thompson, James Harden, Khari Middleton, Kyle Lowry, J.J. Redick, Chris Bosh in Devin Booker. V zabijanju bo lanskoletno zmago branil Zach LaVine, ki ga bodo izzivali Will Barton, Aaron Gordon in Andre Drummond. Svoje večine bodo nato

predstavili C.J. McCollum, Isaiah Thomas, Jordan Clarkson in Draymond Green, družbo pa jim bodo delali tudi visoki košarkarji Anthony Davis, DeMarcus Cousins in Karl-Anthony Towns.

Tekma zvezd med Vzhodom in Zahodom bo v noči na ponedeljek. Ekipo Zahoda bodo sestavljali: Kobe Bryant (»Black Mamba« se bo po letošnji sezoni poslovil od lige NBA op.av.), Steph Curry, Kevin Durant, Kawhi Leonard, Russell Westbrook, Draymond Green, Klay Thompson, Chris Paul, James Harden, DeMarcus Cousins, LaMarcus Aldridge in Anthony Davis. Ekipo Vzhoda pa: Carmelo Anthony, Paul George, LeBron James, Kyle Lowry, Dwyane Wade, Pau Gasol (nadomešča poškodovanega Jimmyja Butlerja), John Wall, Andre Drummond, Chris Bosh, DeMar DeRozan, Paul Millsap in Isaiah Thomas.

Albert Voncina

NOGOMET Avstralski podjetnik rešil Triestino

Triestina ostaja pri življenju. Najprej za dva meseca vsaj, a najbrž je najhujše za tržaški klub mimo. Sodišče je namreč sprejelo ponudbo Maura Milaneseja in začasno upravljanje nogometnega kluba bo po zaslugi pritoka svežega denarja v višini 100.000 € omogočeno še nekaj manj kot 60 dni (do konec marca), kolikor potrebuje stečajni upravitelj Verni, da pripravi vse potrebno za dražbo, na kateri bodo Triestina dokončno prodali najboljšemu ponudniku. Seveda bo takrat v prednosti avstralski podjetnik Mario Vittorio Biasin, ki ima prav v nekdanjem nogometnašu Milaneseju svojega referenta na teritoriju.

V pismu je med drugim avstralski podjetnik povedal, da namerava klub voditi skupaj s predsednikom nogometnega kluba Melbourne Victory Football Club Anthonyjem Di Pietrom in za referenta na lokalni ravni izbral Maura Milaneseja. Druge ponudbe sodstvo ni sploh vzelo v poštev, saj ni zadostila minimalnim kriterijem, ki jih je določilo samo sodišče. Mauro Milanese je tako komentiral včerajšnje odločitev sodišča: »Najpomembnejše je, da smo Triestino rešili pred krahom. Zdaj se bom moral pogovoriti s stečajnim upraviteljem, saj bo še vedno imel edino na zadnjo besedo pri vsaki odločitvi, a zdaj bo končno lahko razpolagal tudi s »tehničnim in organizacijskim svetovalcem«. Govoril sem s svojim bratrancom Biasinom in njegovo desno roko Anthonyjem Di Pietrom: zadovoljna sta in v kratkem ju bomo predstavili mestu, čeprav je zdaj prioriteta obstanek ekipe v D-ligi.« (I.F.)

A-LIGA - Sinočnji izid: Carpi - Roma 1:3

D-LIGA - Jutri na Roccu ob 15. uri bo zopet na vrsti deželni derbi. Triestina bo tokrat gostila predzadnje uvrščeno Fontanafreddo.

KOŠARKA - MOŠKA A2-LIGA - Jutri v Materi ob 18. uri Bawer Matera Alma-Ag. Lavoro TS.

VATERPOLO - MOŠKA A1-LIGA - Danes v bazenu »Scandone« v Neaplju ob 16. uri Posilippo - Pallanuetto Trieste

ROKOMET - MOŠKA A1-LIGA - V predzadnjem krogu rednega dela prvenstva bo danes ob 19. uri Pallanuetto Trieste gostoval pri južnotirolskem Epanu.

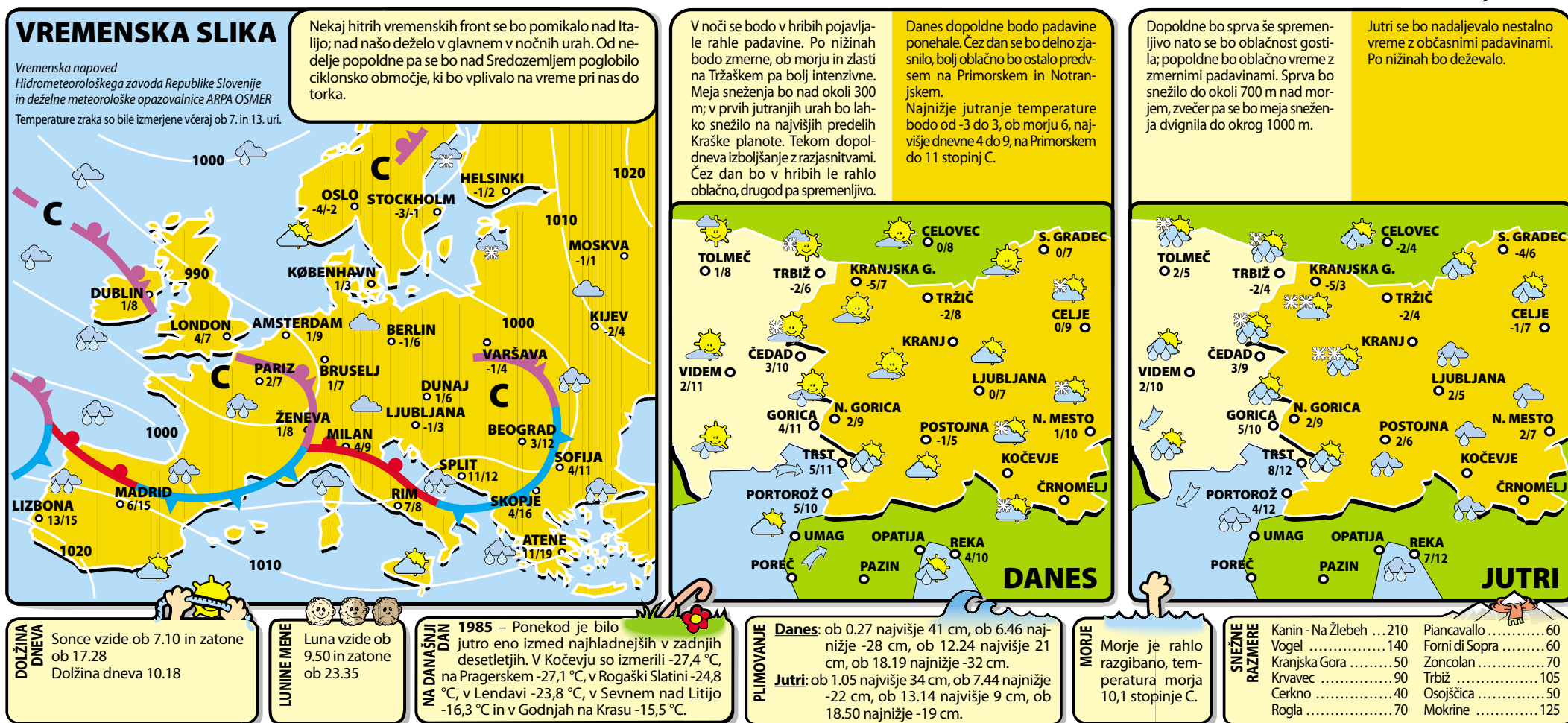
Kranjcu zmaga v Vikersundu, Prevc četrti

VIKERSUND - Smučarski skakalec Robert Kranjec je zmagal na tekmi svetovnega pokala v poletih v Vikersundu. S skokoma 236 in 239,5 m (432,8 točke) je za 4,4 točke ugnal Norvežana Kennetha Gangnesa (234,5, 235 m) in za 12 japonskega veterana Noriakija Kasajia (231,5, 230 m; 418,5).

»Če sem iskren, zmage nisem pričakoval, saj so bili občutki danes bolj tako, tako. A na tekmi sta mi uspela dva lepa skoka in upam, da bom na tekmi užival tudi v naslednjih dveh dneh, kjer bom spet dal vse od sebe,« je po tekmi dejal 34-letni Kranjec, ki je dosegel šesto zmago v karieri.

Peter Prevc (226,5, 220,5 m; 407,2) je s četrtim mestom še povečal vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala, kjer ima zdaj pred Nemcem Severinom Freudentomom že 467 točk naskoka. Jurij Teppeš (216 m, 209,5; 341,8) je kljub padcu po drugem skoku zasedel 13. mesto. Jaka Hvala pa je bil 20. (211, 181,5 m, 302,3).

DANES ŽENSKI SMUK V CRANS MONTANI - Pred današnjim smukom svetovnega pokala veliko pričakovanja vlada za nastop mariborske smučarke Ilke Štuhar, ki je bil na prvem treningu druga, na drugem pa osma. Za najhitrejšo, Švicarko Šuter, je zaostala 84 stotink sekunde. Začetek smuka bo ob 10.30.

Clooney aktivist za begunce

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj na pogovoru na temo evropske migrantske krize gostila igralca Georgea Clooneyja in njegovo ženo Amal, odvetnico za človekove pravice, rojeno v Libanonu. Clooney, ki je gost filmskega festivala Berlinale, je svojo zvezdniško prepoznavnost ponudil kot pomoč pri begunski krizi. V pogovoru so se osredotočili na migrantsko politiko in njuno sodelovanje pri Mednarodnem komiteju za reševanje. Podrobnosti s pogovora niso znane. Clooney je z ženo obiskal nemško prestolnico zaradi mednarodnega filmskega festivala, ki letos v ospredje postavlja prav vprašanje migrantske krize. Clooney je pred tem izrazil željo, da bi se srečal z Merklo, pa tudi s prosilci za azil, katerim želi ponuditi svojo pomoč.

Na Filipinih skupna poroka 350 parov

MANILA - Na Filipinih je včeraj, dva dni pred dnevom zaljubljenec - valentinovim - potekala množična poroka. V tej večinski katoliški državi se je svečanega dogodka v Manili udeležilo 350 parov, med katerimi so bili tudi starejši pari. »Želiva legalizirati svojo zvezo,« je povedala 66-letna Teresa Ruiz, ki s svojim partnerjem, 68-letnim Fernandom Marcelom živi že več kot pet desetletij. Prej nista razmišljala o formaliziranju svoje zveze, ker sta bila prezaposlena z vzgojo osmih otrok. Množične poroke pred valentinovim običajno sponzorirajo lokalni politiki ali katoliška cerkev z namenom legalizacije partnerskih zvez za tiste pare, ki so prerevni ali prezaposleni, da bi se poročili.

UNICEF - Svetovni dan proti vključevanju otrok v oborožene skupine

Zanje vojna ni igra

Skupinica otrok-vojakov v Liberiji, kjer ocenjujejo, da je v oborožene skupine rekrutiranih okrog 20.000 otrok in mladoletnikov

ŽENEVA - Svet je včeraj obeležil mednarodni dan boja proti vključevanju otrok v oborožene skupine. Desetletno dečko in deklico sodeluje v oboroženih skupinah v kriznih žariščih po vsem svetu. Od decembra 2013 je bilo samo v Južnem Sudanu v oborožene vrste rekrutiranih 16.000 otrok.

Otroci so novačenju v oborožene skupine najbolj izpostavljeni v Kolumbiji, Maliju, Nigeriji, Sudanu, Srednjeafriški republiki, Južnem Sudanu, DR Kongo, Somaliji, Jemnu, Iranu, Siriji, Afganistanu, Mjanmaru in na Fili-

pinih. Kot opozarjajo v Unicefu, imajo otroci v oboroženih skupinah različne vloge, med drugim so vojaki, kuharji, nosači, kurirji in vohuni, obenem pa so tudi žrtve spolnih zlorab.

Nekatere otroke ugrabijo ali jih prisilno rekrutirajo, spet drugi so v sodelovanje v oboroženih skupinah prisiljeni zaradi revščine, grožnje politične ali družbene izključenosti ali želje po maščevanju zločinov, ki so bili storjeni nad njihovimi družinami.

Toda v vsakem primeru je vključenost otrok v oborožene skupine in

njihova rekrutacija v vojaške namene huda kršitev otrokovih pravi in mednarodna skupnost si mora prizadevati za prenehanje teh zlorab, poudarjajo v Unicefu.

Unicef si v sodelovanju s partnerskimi organizacijami prizadeva za izpustitev vseh otrok-vojakov iz oboroženih vrst in jim pomaga pri njihovi reintegraciji v družbo. V lanskem letu je dosegel izpustitev več kot 10.000 otrok iz oboroženih skupin in 8.000 otrokom pomagal pri reintegraciji v domače okolje.

EU - Z njim naj bi se financiral terorizem

Bodo bankovec za 500 evrov umaknili iz obtoka?

BRUSELJ - Finančni ministri EU so pozvali Evropsko centralno banko (ECB), naj preuči tveganja pri uporabi bankovca za 500 evrov za financiranje terorizma, je v Bruslju povedal nizozemski finančni minister Jeroen Dijsselbloem. Finančni ministri so ECB pozvali k preučitvi možnosti za omejitve plačil z gotovino in k preučitvi dostopnosti bankovca za 500 evrov. Obstajajo namreč tveganja, da je mogoče bankovce z velikimi zneski zlahka uporabiti za financiranje terorizma.

Na nepošteno uporabo bankovca za 500 evrov je opozoril tudi francoski finančni minister Michel Sapin, ki po novembrskem terorističnem napadu v Parizu odločno poziva k ukrepanju v boju proti financiranju terorizma. Bankovec za 500 evrov se pogosteje uporablja za prevare in nepošteno transakcije kot za kupovanje, je dejal, a poudaril, da so vse odločitve v povezavi z bankovcem v rokah ECB. Najpogosteje uporabljeno finančno sredstvo teroristov je gotovina, zato se bomo borili proti uporabi gotovine v teroristične namene, je še zatrdil Sapin.

Iz ECB so sicer v minulih dneh prišli namigi, da bi lahko bankovec za 500 evrov umaknili iz obtoka. Po podatkih ECB je bilo približno 30 odstotkov od 1000 milijard evrov gotovine v obtoku v lanskem letu v bankovcih za 500 evrov. Na probleme v povezavi z bankovcem za 500 evrov je opozorila Evropska komisija v februarjskem akcijskem načrtu za zaostrovanje boja proti financiranju terorizma, je včeraj spomnil podpredsednik komisije Valdis Dombrovskis in povedal, da bodo o tveganjih v povezavi z uporabo bankovca poročali do maja.

Ministri so včeraj podprli akcijski načrt, ki se osredotoča na tri prednostne naloge: preprečevanje prenosa sredstev in sledenje finančnim tokovom, ki bi lahko bili povezani s teroristi, onemogočanje virov prihodkov teroristov in krepitev sodelovanja s tretjimi državami. Z onemogočanjem financiranja terorističnih mrež je mogoče zmanjšati njihove možnosti za potovanje, nakup orožja in razstreliva, načrtovanje napadov ter širjenje sovraštva in strahu na spletu, so poudarili v komisiji. Ob tem so vse članice unije pozvali, naj evropsko direktivo za preprečevanje pranja denarja, sprejeto maja lani, prenesejo v nacionalno zakonodajo do konca tega leta, ne v letu 2017, kot je bilo sprva predvideno.

Junija bo komisija pripravila tudi črni seznam tretjih držav, ki pomenijo največje tveganje za vidika financiranja terorizma, načrtuje pa tudi usklajitev definicije pranja denarja in kazni za vpletene v to dejavnost.

Finančni ministri so včeraj prvič razpravljali tudi o januarjskem svežnju predlogov za zaostrovanje boja proti izogibanju davkom za podjetja, ki temelji na načelu, da morajo podjetja davke plačevati tam, kjer ustvarjajo dobiček. Dijsselbloem je zatrdil, da želijo politični dogovor doseči do konca junija.

Ministri so pregledali tudi izvajanje ukrepov, povezanih z delovanjem bančne unije, in "mučili" kolege iz članic, ki še niso opravile vsega potrebnega. Med grešnicami, ki še niso v celoti prenesle evropske direktive o sanaciji in reševanju bank oziroma direktive o sistemu jamstva za vloge, so bile po neustrednih informacijah izpostavljene Slovenija, Belgija in Latvija. (sta)